

Adrian Ebens

Penda Adui Zako Au Waue

Mgogoro kati ya Yesu na Yoshua

Penda Adui Zako Au Waue

Mgogoro kati ya Yesu na Yoshua

Adrian Ebens

maranathamedia.com

Mei 2021

Yaliyomo

Mauaji Makubwa	5
Kipimo Chetu Cha Tabia.....	10
UShahidi Wa Mwana	10
Pazia	11
Ahadi Za Mungu na Kutokuwa na Imani kwa Mwanadamu	13
Mungu Anataka Kutuua	17
Mavu	19
Waamaleki	21
Yote ambayo Bwana amesema tutayafanya	24
Kama Panzi	26
Kazi ya Ajabu ya Mungu.....	28
Nitafute kwa Moyo Wako Wote.....	33
Maagano Mawili yanaathiri Sura ya Mungu	35
Je, unamchanganya Yesu na Yoshua?	39
Muhtasali na Kurudia.....	39
Yeriko	41
Siri ya Msalaba	46
Haki ya Nyoka.....	46
Msalaba katika Yoshua 10	48
Mvua ya Mawe	51
Jua na Mwezi Kusimama.....	56

Mauaji Makubwa

BWANA akamwambia Yoshua, Usiwache watu hao; kwa kuwa mimi nimekwisha kuwatia mikononi mwako; hapana mtu awaye yote miongoni mwao atakayesimama mbele yako. Basi Yoshua akawafikilia ghafula; kwani alikwea kutoka Gilgali kwenda usiku kucha. BWANA naye akawatapanya mbele ya Israeli, naye Israeli akawaua uuaji ulio mkuu hapo Gibeoni, akawafukuza waikimbilie hiyo njia ya kukwelea kwenda Beth-horoni, na kuwapiga hata kufikilia Azeka, tena hata kufikilia Makeda. Kisha ikawa, hapo walipokuwa wakimbia mbele ya Israeli, hapo walipokuwa katika kutelemkia Beth-horoni, ndipo BWANA alipowatupia mawe makubwa kutoka mbinguni juu yao hata kufikilia Azeka, nao wakafa; hao waliokufa kwa kuuawa na hayo mawe ya barafu walikuwa ni wengi kuliko hao waliouawa na wana wa Israeli kwa upanga. Ndipo Yoshua akanena na BWANA katika siku hiyo ambayo BWANA aliwatoa Waamori mbele ya wana wa Israeli; akasema mbele ya macho ya Israeli, Wewe Jua, simama kimya juu ya Gibeoni; Na wewe Mwezi, simama katika bonde la Aiyaloni. Ndipo jua likasimama, na mwezi ukatulia, Hata hilo taifa lilipokuwa limekwisha jipatiliza juu ya adui zao. Hayo, je! Hayakuandikwa ndani ya kitabu cha Yashari? Basi jua likasimama kimya katikati ya mbingu, wala halikufanya haraka kuchwa kama muda wa siku nzima. Haikuwapo siku nyingine mfano wa siku hiyo katika siku zilizotangulia mbele yake wala katika hizo zilizoandama baada yake, hata ikawa yeye BWANA kuisikia sauti ya binadamu; kwa kuwa BWANA alipiga vita kwa ajili ya Israeli. Basi Yoshua akarudi, na Israeli wote wakarudi pamoja naye, mpaka maragoni hapo Gilgali. Yoshua 10:8-15

Kuna mambo mengi ya kuvutia kuhusu hadithi hii. Yoshua anaonekana kuwa jemadari kamili wa majeshi ya Mungu. Mungu anamwambia kwamba adui hatasimama mbele yake. Yoshua anaonekana kusaidiwa na Mungu kupitia kuteremsha mawe makubwa ya mvua ya mawe kutoka mbinguni ambayo yanaua adui zaidi ya Yoshua anaewa kwa upanga. Kwa imani kubwa Yoshua ndipo anaamuru Jua na Mwezi visimame ili aweze kukamilisha kazi yake ya kuchinja. Muujiza huo wa kutokeza watokea, na katika nuru ya ziada ya jua Yoshua aangamiza wale waliokuwa wamekusanyika ili kuharibu washirika wa Israeli, Wagibeoni.

Ni nani angeweza kusimama mbele ya Yoshua, Jenerali hodari ambaye aliungwa mkono na mambo ya asili? Hofu katika nchi ya Kanaani ingekuwa kubwa kama hadithi ilivyoenea ya jinsi Mungu wa Israeli alivyowapiga kwa mawe ya mvua ya mawe na kulizuia Jua na Mwezi ili kazi ya kifo na uharibifu iweze kumalizika.

Uharibifu ulikuwa kamili sana hivi kwamba ulitokeza matokeo sawa juu ya watu kama ambavyo wazaliwa wa kwanza wa Misri walipouawa.

Na watu wote wakarudi kambini kwa Yoshua huko Makeda, kwa amani. Hakuna mtu aliyenyoosha ulimi wake juu ya wana wa Israeli hata mmoja. Yoshua 10:21

...na wazaliwa wa kwanza wote katika nchi ya Misri watakufa, tangu mzaliwa wa kwanza wa Farao aketiye katika kiti chake cha enzi, hata mzaliwa wa kwanza wa mjakazi aliye nyuma ya jive la kusagia, na wazaliwa wa kwanza wote wa wanyama. Ndipo kutakuwa na kilio kikuu katika nchi yote ya Misri, ambacho hakikuwa mfano wake hapo awali, wala hakitakuwapo tena. **Lakini juu ya wana wa Israeli hapana mbwa hatatoa ulimi wake, juu ya mwanadamu wala juu ya mnyama; ili mpate kujua ya kuwa Bwana ndiye anayewatofautisha Wamisri na Israeli. Kutoka 11:5-7**

Watu wa Kanaani walikuwa wamesikia yaliyotokea Misri kwa mapigo. Wagibeoni, mojawapo ya makabila ya Wakanaani walioishi karibu na Yeriko, walipanga mpango wa kufanya amani na Israeli na kuwa watumishi wao kwa sababu waliogopa kwamba wangeuawa na Israeli na Mungu wao.

Lakini wao [Wagibeoni] wakamwambia Yoshua, Sisi tu watumishi wako. Yoshua akawaambia, Ninyi ni nani, na mmetoka wapi? Basi wakamwambia, Watumwa wako wametoka nchi ya mbali sana, kwa ajili ya jina la Bwana, Mungu wako; kwa maana tumesikia habari zake, na yote aliyoyafanya huko Misri; Yoshua 9:8-9

Makabila mengine yalikasirikia Gibeoni kwa kufanya amani na Israeli na wakakusanyika ili kuwaangamiza. Wagibeoni waliwaomba Waisraeli wawakomboe kutoka kwa majirani zao.

Basi Adoni-sedeki mfalme wa Yerusalemu akatuma watu kwa Hohamu mfalme wa Hebroni, na Piramu, mfalme wa Yarmuthi, na Yafia mfalme wa Lakishi, na Debiri mfalme wa Egloni, kusema, Njoooni

kwangu mnisaidie, ili tuupige Gibeoni; kwa kuwa alifanya amani na YOSHUA na wana wa Israeli.” YOSHUA 10:3-4

Wafalme 5 waliokuwa wameongoza majeshi yao dhidi ya Israeli walinaswa ndani ya pango na YOSHUA hadi mwisho wa vita. Vita vilipokamilika, YOSHUA aliwashinda na kuwaamuru makaptani wake waweke miguu yao kwenye shingo za wafalme, ikionyesha jinsi Mungu ambavyo angewashinda maadui wao wote. Kisha wafalme maadui waliuawa na kunyongwa.

Ikawa, walipowatoa hao wafalme kwa YOSHUA, YOSHUA akawaita watu wote wa Israeli, akawaambia wakuu wa watu wa vita waliokwenda pamoja naye, Njoni karibu, mweke miguu yenu shingoni mwa hawa wafalme. Na wakakaribia na kuweka miguu yao kwenye shingo zao. Ndipo YOSHUA akawaambia, Msiogope, wala msifadhaike; iweni hodari na moyo wa ushujaa; **Kwa kuwa ndivyo BWANA atakavyowafanyia adui zenu wote ambao mwapigana nao.** Baadaye YOSHUA akawapiga, akawaua, akawatundika juu ya miti mitano; nao wakatundikwa juu ya miti hata jioni. YOSHUA 10:24-26

Baada ya wafalme hawa watano wa Waamori kuuawa, walitupwa tena ndani ya pango walimokuwa wafungwa na mdomo wa pango ulifungwa kwa mawe makubwa.

Baadaye YOSHUA akawapiga, akawaua, akawatundika juu ya miti mitano; nao wakatundikwa juu ya miti hata jioni. **Basi ikawa, wakati wa machweo ya jua, YOSHUA aliamuru, nao wakawashusha kutoka kwenye miti, wakawatupa katika pango walimokuwa wamejificha, wakaweka mawe makubwa mdomoni mwa pango, ambayo yanakaa mpaka siku hii ya leo.** YOSHUA 10:26-27

Makabila haya yote yaliangamizwa kabisa. Hakuna aliyesalia, hata nafsi moja.

Siku hiyo YOSHUA akautwaa Makeda, akaupiga kwa makali ya upanga, pamoja na mfalme wake. **Aliwaangamiza kabisa—watu wote waliokuwa ndani yake. Hakumwacha yeyote abaki. Tena akamfanyia mfalme wa Makeda kama vile alivyomfanyia mfalme wa Yeriko.** YOSHUA 10:28

Baada ya kusoma hadithi hii, ni nani angekuwa mjinga kiasi cha kuhoji kama Mungu wa mbinguni ndiye aliyepanga mauaji haya? Je, hakuwa amempa

Yoshua amri, akalitegemeza jeshi la Israeli na kuwaua watu wengi kwa mawe ya mvua ya mawe? Mungu alikuwa amelisimamisha Jua na Mwezi ili uchinjaji ukamilike! Kwa hakika hivyo ndivyo Waisraeli walivyoelewa, kwa kuwa makapteni wa Israeli walikuwa na buti zao zikiponda shingo za adui zao kwa shangwe wakipaaza sauti 'hivi ndivyo Mungu wetu atakavyowatenda adui zetu!'

Je, tuhitimisha hapa na sasa kwamba Mungu aliwachinja Wakanaani hao na anafurahi kwa watumishi wake kusimama kwenye shingo za adui zao huku wakifurahia uwezo wa Mungu wao wa kuuu? Je, tufuate hilo kwa kupitia miji mizima na tusimwache mwanamume, mwanamke au mtoto mmoja akiwa hai? Au tuanze kuifungua hadithi hii na kugundua ukweli wa kilichotokea hapa?

Watu wengi hawachukui moja ya chaguzi hizo mbili. Badala yake wanafunika hadithi, wakigonga kitufe cha kusonga mbele kwa kasi ili kupuuza ukweli wa kile kilichotokea. Wazee tayari wamekatwakatwa vipande-vipande. Watoto wadogo wanaonyonya matiti ya mama yao walichukuliwa na kupigishwa kwenye kuta za miamba huku mama zao wakitundikwa mtini kwa mkuki au upanga.

“Oh tafadhali acha Adrian, acha kuongea juu ya mambo haya,” ndicho kilio cha wengine. Tafadhali acha? Je, huu si ukweli kwa wale wanaoamini kwamba Mungu hua watu? Kwa nini usiipunguze kasi kwa sura na kuchukua ukweli wa kutisha? Kwa nini tunakerwa na maelezo kama haya ikiwa hivi ndivyo Mungu alivyo? Je, hatupaswi kuzoea picha hizi ikiwa kweli ndivyo Mungu alivyo? Je, hatupaswi kumwabudu Mungu anayevunja-vunja vichwa vya watoto wachanga kwenye kuta, anawaponda watu waliozeeka na dhaifu na kuwakata vipande kwa upanga mama wachanga wanaonyonyesha? Kwa nini uwe na wasiwasi kuhusu hili ikiwa Mungu wa Biblia yuko hivi? Kwa nini usiabudu wazo hili na kutukuza kifo? Kwa nini tusingame kwenye shingo za adui zetu na kupiga kelele, “Hivi ndivyo Mungu atakavyofanya kwa wale wanaotupinga!”

Wale wanaotaka kulazimisha juu yetu mtazamo wa kijeuri namna hii juu ya Mungu basi ninawaambia watu kama hao, jiangalieni kwenye kioo cha maneno yako na unywe uhalisia wa kile unachosema. Tazama maelezo katika HD na ufurahie picha za kutisha kama hizo. Je, hakuna swali katika nafsi kujiuliza kama hakuna maelezo mengine? Je, hakuna kujiuliza kama labda tumekosa jambo fulani au tunaweza kupofushwa tusione ukweli? Je, inawezekana kwamba njia za Mungu si njia zetu (Isaya 55:8-9) na tumesoma vibaya hadithi hizi?

Ukichukua msimamo kwamba Mungu anaua na kutaka watu hawa wauawe, basi tunapingana na maneno ya Yesu.

Lakini mimi nawaambia, wapendeni adui zenu, wabarikini wale wanaowalaani, watendeeni mema wale wanaowachukia ninyi, waombeeni wanaowadhulumu na kuwaudhi, ili mpate kuwa wana wa Baba yenu aliye mbinguni; kwani Yeye huwaangazia jua lake waovu na wema, na huwanyeshea mvua wenye haki na wasio haki. Mathayo 5:44-45

Yesu [Yoshua wa 2] anasema kwamba tunapaswa kuwapenda adui zetu. Yoshua wa 1 inatuambia tusimame kwenye shingo za adui zetu na kuwaponda. Katika jaribio letu la kuoanisha kauli hizi mbili, je, kuna yeyote anayethubutu kusema kuwa kusimama kwenye shingo za watu huku ukiwapiga, kisha kuwaua, ni kuwapenda kwa namna fulani? Je, ungeweka uso wa Yoshua wa 2 (Yesu) juu ya Yoshua wa 1 na kumwazia Yesu kwa kiatu chake akiwa amekanyaga kwenye shingo ya moja ya viumbe vyake akifurahia juu ya kile ambacho Mungu anafanya kwa adui zake na kisha, jambo hilo linapofanywa, kukata vichwa vyao?

Je, Mungu anawaua na kuwaangamiza maadui zake katika Agano la Kale na kisha kuwapenda na kuwabariki katika Agano Jipya hadi katika kitabu cha Ufunuo atakaporudi kwenye njia zake za kuua na kuharibu?

Na mwingine, malaika wa tatu, akawafuata, akisema kwa sauti kuu, “Mtu awaye yote akimsujudu huyo mnyama na sanamu yake, na kuipokea chapa katika kipaji cha uso wake, au katika mkono wake, yeye naye atakunywa katika mvinyo ya ghadhabu ya Mungu iliyotengenezwa, pasipo kuchanganywa na maji, katika kikombe cha hasira yake; naye atateswa kwa moto na kiberiti mbele ya malaika watakatifu, na mbele za Mwana-Kondoo. Na moshi wa maumivu yao hupanda juu hata milele na milele, wala hawana raha mchana wala usiku, hao wamsujuduo huyo mnyama na sanamu yake, na kila aipokeaye chapa ya jina lake.” Ufunuo wa Yohana 14:9-11

Je, tunatatuaje mkanganyiko unaonekana kati ya Yesu kuwapenda adui zake na kuutoa uhai Wake kwa ajili yao na Yoshua akiweka chini maisha ya adui zake, akisimama kwenye shingo na kuwaponda wanaume, wanawake na watoto? Zaidi ya haya na pengine juu ya yote katika hadithi hii, je, tunachukuliaje mawe haya ya mvua ya mawe ya mbinguni ambayo yaliua watu zaidi ya Yoshua?

Kipimo Chetu Cha Tabia

Biblia inatuambia kwamba moyo wa asili wa mwanadamu ni mdanganyifu na una vita na Mungu. (Yer 17:9; Rum 8:7). Inasema kwamba hakuna mtu anayemtafuta Mungu na hakuna atendaye mema. (Rum 3:10-12). Kuna mtu mmoja tu ambaye amewahi kuishi hapa duniani ambaye anaweza kusema anamjua Mungu alivyo na huyo ni Mwana wa Mungu.

Hakuna mtu aliyemwona Mungu wakati wowote. Mwana pekee, aliye katika kifua cha Baba, ndiye aliyemfunua. Yohana 1:18

Nimekabidhiwa vyote na Baba yangu; wala hakuna amjuaye Mwana, ila Baba, na hakuna amjuaye Baba, ila Mwana, na yule ambaye Mwana apenda kumfunulia. Luka 10:22

Kama vile Baba anijuavyo mimi, nami ninavyomjua Baba; nami nautoa uhai wangu kwa ajili ya kondoo. Yohana 10:15

Hakuna aliyemwona Baba na hakuna amjuaye Baba ila Mwana wa Mungu. Ni yeye pekee katika ulimwengu anayeweza kusema kwa uhakika kuhusu tabia ya Baba. Anamjua Baba kwa kiwango kile kile ambacho Baba yake anamjua.

UShahidi Wa Mwana

Yesu alifunua nini kuhusu tabia ya Baba

Jina lako nimelidhihirisha kwa watu wale ulionipa kutoka katika ulimwengu. Walikuwa wako, ukanipa mimi, nao wamelishika neno lako. Yohana 17:6

Yesu anamwambia Baba yake katika maombi, na imeandikwa kwa ajili yetu kujua, kwamba alifunua jina la Baba kwa wanafunzi wake - watu ambao alipewa kutoka katika ulimwengu. Yesu angeweza kumwambia Filipo kwa uhakika kabisa kwamba kile Filipo alichoon na ndani ya Yesu ndivyo Baba alivyokuwa.

Filipo akamwambia, “Bwana, tuonyeshe Baba, na yatutosha.” Yesu akamwambia, Mimi nimekuwa pamoja nanyi siku hizi zote, nawe hujanijua, Filipo? Yeye aliyeniona mimi amemwona Baba; basi, wawezaje kusema, Tuonyeshe Baba? 8-9

Filipo aliona nini katika utu wa Yesu? Je, alimwona Yesu akiwa amesimama kwenye shingo za watu na kupiga kelele za kifo kwa maadui wa Mungu? Je, Filippo alimwona Yesu akiponda vichwa vya watoto ukutani au akiwakatakata akina mama wachanga hadi kufa kwa upanga? Ikiwa mtu anaamini kwamba Mungu anaua watu, basi kwa nini ataudhika na maswali kama hayo? Ikiwa hivi ndivyo Mungu alivyo, basi kwa hakika Yesu angelazimika kufichua kipengele hiki cha tabia ya Baba - sivyo?

Mistari michache kabla ya kusema maneno haya kwa Filippo, Yesu alisema maneno haya maarufu akijibu swali kutoka kwa Tomaso:

Tomaso akamwambia, “Bwana, hatujui uendako, nasi tunawezaje kuijua njia?” Yesu akamwambia mimi ndimi njia na kweli na uzima mtu haji kwa Baba ila kwa njia ya mimi Yohana 14:5-6

Je, Tomaso na wanafunzi wengine wanapaswa kumwelewaje Yesu hapa? Alichokiona Tomaso katika utu wa Yesu ndiyo njia pekee ya kwenda kwa Baba. Yesu anapatanisha wanadamu wote wanaomtafuta Mungu lakini hawajui tabia Yake; lakini ili kumfikia Baba nikweli unahitaji kuja kupitia tabia ya Mwanawe. Yesu anathibitisha ukweli huu anapoendelea:

Kama mngalinijua Mimi, mngalimjua na Baba yangu pia; na tangu sasa mnamjua na mmemwona. Yohana 14:7

Sababu ambayo tunaweza kusema tunamjua Baba ni kwa sababu tu tunamjua Mwana ambaye alifunuliwa duniani. Hakuna njia nyingine ya kumjua Baba.

Ni nani aliye mwongo isipokuwa yeye anayekana kwamba Yesu ni Kristo? Yeye ni mpinga Kristo anayemkana Baba na Mwana. Anayemkana Mwana hana Baba pia; amkiriye Mwana anaye Baba pia. I Yohana 2:22-23

Pazia

Unapokubali Mwana wa Mungu ni nani, moja kwa moja unapata ufikiaji wa Baba. Hii inaleta maana pale tu unapokubali ufunuo wa Mungu kupitia Yesu duniani. Kwa nini tunapaswa kushughulikia hatua hii? Kwa sababu ulimwengu unakataa kwamba Yesu hapa duniani ni ufunuo kamili wa Mungu. Kuamini hili

huturuhusu kuondoa utaji juu ya macho yetu katika usomaji wetu wa Agano la Kale:

Kwa hiyo, kwa kuwa tuna tumaini kama hilo, twatumia ujasiri mwingi katika usemi, tofauti na Musa, ambaye aliweka utaji juu ya uso wake ili wana wa Israeli wasiweze kutazama mwisho wa kile kilichokuwa kinapita. Lakini akili zao zilipofushwa. **Kwa maana mpaka leo utaji uo huo unakaa bila kufunuliwa katika usomaji wa Agano la Kale, kwa sababu utaji umeondolewa katika Kristo.** Lakini hata leo, Musa anaposomwa, pazia liko juu ya mioyo yao. Walakini mtu akimgeukia Bwana, utaji huondolewa. 2 Wakorintho 3:12-16

Kwa nini Musa alihitaji kuweka utaji juu ya uso wake?

Ikawa, Musa aliposhuka katika mlima wa Sinai (na zile mbao mbili za Ushuhuda zilikuwa mkononi mwa Musa, aliposhuka mlimani), Musa hakujua ya kuwa ngozi ya uso wake iling'aa alipokuwa akizungumza naye. Basi Haruni na wana wa Israeli wote walipomwona Musa, tazama, ngozi ya uso wake iling'aa, wakaogopa kumkaribia. Ndipo Musa akawaita, na Haruni na wakuu wote wa mkutano wakarudi kwake; Musa akazungumza nao. Baadaye wana wa Israeli wote wakakaribia, naye akawaamuru maagizo yote ambayo BWANA alikuwa amemwambia juu ya mlima Sinai. Musa alipomaliza kusema nao, akatia utaji usoni mwake. Lakini Musa alipoingia mbele za Bwana kusema naye, aliuondoa utaji hata alipotoka; naye alikuwa akitoka na kusema na wana wa Israeli yote aliyoamriwa. Na wana wa Israeli walipouona uso wa Musa, ya kuwa ngozi ya uso wa Musa iling'aa, ndipo Musa akautia utaji juu ya uso wake tena, hata alipoingia kusema naye. Kutoka 34:29-35

Kwa nini wana wa Israeli waliogopa kuitazama nuru iliyokuwa ikiwaka kutoka kwenye uso wa Musa?

Basi utukufu wa BWANA ukakaa juu ya mlima Sinai, nalo wingu likaufunika siku sita. Na siku ya saba akamwita Musa kutoka katikati ya lile wingu. **Kuonekana kwa utukufu wa BWANA kulikuwa kama moto uteketezao juu ya kilele cha mlima, machoni pa wana wa Israeli.** Kutoka 24:16-17

Wakati utukufu wa Mungu ulipotua juu ya Mlima Sinai, machoni pa watu - au kulingana na mawazo yao - ilikuwa kama moto ulao. Biblia inaeleza Mwana wa Mungu kama mng'ao wa utukufu wa Mungu (Ebr 1:3). Nuru ing'aayo juu ya kilele cha mlima ilionekana kuwa ishara ya kifo kwa wana wa Israeli. Lakini Musa hakuogopa mbele za Mungu; uzoefu wake na maonyesho ya uwepo wa kimungu haukumsababishia woga.

Basi watu wote wakashuhudia zile ngurumo, na umeme, na sauti ya tarumbeta, na mlima ukifuka moshi; na watu walipoona, walitetemeka na kusimama mbali. Ndipo wakamwambia Musa, Wewe sema nasi, nasi tutasikia, lakini Mungu asiseme nasi, tusije tukafa. Musa akawaambia watu, Msiogope; maana Mungu amekuja ili kuwajaribu, na hofu yake iwe mbele yenu, msifanye dhambi. Kutoka 20:18-20

Musa aliwaambia, 'Mungu anajaribu kuona yaliyo moyoni mwenu.' Hofu yao ya kwamba angewaua ilidhihirisha kwamba hawakuamini kabisa kwamba Mungu alikuwa na nia nzuri moyoni, wala kwamba angewasaidia kushinda dhambi zao. Vivyo hivyo waliogopa walipomwona Musa uso uking'aa kwa sababu inaweza kumaanisha kwamba Mungu alikuwa anakuja kuwaua kwa ajili ya dhambi zao badala ya kuwapa habari njema. Hili ndilo pazia linalowakilisha, linaonyesha mtazamo potofu wa Mungu ambao unawafanya waogope kwamba Mungu atawaua. Paulo anatuambia katika 2 Wakorintho kwamba pazia hili la kutokuelewa linaondolewa tunapoitazama tabia ya Yesu duniani.

Tunapomgeukia Kristo kama inavyofunuliwa katika injili, pazia juu ya utukufu wa Mungu huondolewa. Tunaweza kuanza kusoma hadithi hizi kwa usahihi. Tunaweza kuanza kuuliza maswali sahihi kuhusu shughuli za Yoshua, Israeli, na matukio yanayohusiana na Jua na Mwezi kusimama tuli.

Ahadi Za Mungu na Kutokuwa na Imani kwa Mwanadamu

Musa alipokuja kwa wana wa Israeli Misri kwa mara ya kwanza, aliwaambia yale ambayo Mungu aliahidi kuwafanyia.

Basi waambie wana wa Israeli, Mimi ni YEHOVA, nami nitawatoa ninyi mtoke chini ya mizigo ya Wamisri, nami nitawaokoa na utumwa

wao, nami nitawakomboa kwa mkono ulionyoshwa, na kwa hukumu kubwa; nami nitawatwaeni kuwa watu wangu, nitakuwa Mungu kwenu; nanyi mtajua ya kuwa mimi ni YEHOVA, Mungu wenu, niwatoaye mtoke chini ya mizigo ya Wamisri. Nami nitawaleta hata nchi ile ambayo naliinua mkono wangu, niwape Ibrahimu, na Isaka, na Yakobo; nitawapa iwe urithi wenu; Mimi ni YEHOVA. Kutoka 6:6-8

Mungu aliwaahidi Waisraeli mambo saba. Aliahidi kuwakomboa kutoka kwa Wamisri na kuwachukua kwake ili wawe watu wake. Waisraeli hawakufanya lolote kujikomboa kutoka kwa Wamisri; iliwabidi tu kusikiliza neno la Mungu na kulifuata. Hawakulazimika kuuu Mmisri yeyote ili kutoroka Misri. Mungu aliwaambia kwamba angewatoa na alifanya hivyo kabisa.

Huenda iliwezekana kwa Israeli kuondoka Misri miaka 40 mapema isipokuwa kwamba Musa alimuua Mmisri. Mauaji haya yalichelewesha kuondoka Misri kwa miaka 40.

Marabi walijivunia ubora wao, si kwa watu wa mataifa mengine tu, bali kwa umati wao wenyewe. Kwa chuki yao kali dhidi ya wakandamizaji wao Warumi, walithamini azimio la kurejesha kwa nguvu ya silaha ukuu wao wa kitaifa. Wafuasi wa Yesu, ambao ujumbe wao wa amani ulikuwa kinyume sana na njama zao za kutaka makuu, waliwachukia na kuwaua. Katika mateso haya, Sauli alikuwa mmoja wa waigizaji wa uchungu na wasio na huruma. **Katika shule za kijeshi za Misri, Musa alifundishwa sheria ya nguvu, na mafundisho haya yalikuwa na nguvu sana juu ya tabia yake hivi kwamba ilihitaji miaka arobaini ya utulivu na ushirika na Mungu na asili ili kumfaa kwa uongozi wa Israeli na sheria ya upendo.** Somo lile lile Paulo alipaswa kujifunza. Education ukurasa wa 65

Mungu ilimbidi kumfundisha Musa kuacha kanuni za nguvu ambazo alikuwa amejifunza huko Misri. Hii ni kwa sababu Mungu hatumii nguvu.

Matumizi ya nguvu ni kinyume na kanuni za serikali ya Mungu; Anatamani tu huduma ya upendo; na upendo hauwezi kuamriwa; hauwezi kuupata kwa nguvu au mamlaka. Upendo huamshwa tu kwa upendo. Kumjua Mungu ni kumpenda; Tabia yake lazima idhihirike tofauti na tabia ya Shetani. {DA 22}

Uasi haukupaswa kushindwa kwa nguvu. Nguvu ya kulazimisha inapatikana tu chini ya serikali ya Shetani. Kanuni za Bwana sio za mpangilio huu. Mamlaka yake hutegemea wema, rehema, na upendo; na uwasilishaji wa kanuni hizi ndio njia ya kutumika. Serikali ya Mungu ni yenye maadili, na ukweli na upendo vinapaswa kuwa mamlaka inayotawala. {DA 759.1}

Nguvu ni suluhisho la mwisho la kila dini ya uwongo. {ST Mei 6, 1897}

Yesu alifunua ukweli huu alipokuwa duniani. Hakuwahi kumlazimisha mtu yeyote kufanya lolote. Alivutia mioyo ya wanadamu kumgeukia Mungu, lakini Hakumlazimisha mtu ye yote kwa tishio kuwa Angewaua ikiwa hawakumfuata.

Tukirudi kwa Waisraeli kule Misri, Musa alipowaambia watu kile ambacho Mungu angewafanyia, ona jibu lao:

Basi Musa akanena hivi na wana wa Israeli; lakini hawakumsikiliza Musa, kwa sababu ya uchungu wa roho na utumwa mkali. Kutoka 6:9

Ilikuwa tu kwa sababu ya rehema kuu ya Mungu kwamba aliendeleza mchakato wa ukombozi. Hawakuamini ahadi za Mungu kwao. Walikataa kuamini. Walifikiri juu ya utumwa waliokuwa nao na kumlaumu Mungu kwa kuwaruhusu kuwa katika hali hii. Badala ya kumsifu Mungu kwa upendo na rehema zake walikataa kumsikiliza na kumwamini.

Mungu alisonga mbele na mpango wa kuwakomboa ili kuwapa nafasi ya kumjua na kuona kuwa yeye ni mwema, na kupitia mchakato huo kufanya uamuzi wa busara zaidi kuliko kukataliwa kwa awali kulikofanywa kwa ujinga na kiwewe. Walipofika Mlima Sinai, Mungu alikuwa ametoa ahadi tano kati ya zile saba.

Ahadi ya Mungu	Alizotimiza Mungu
1. Nami nitawatoa chini ya mizigo ya Wamisri	Ndiyo
2. Nitawaokoa na utumwa wao	Ndiyo
3. Nitakukomboa kwa mkono ulionyoshwa, na kwa hukumu kuu	Ndiyo
4. Nitawachukua kama watu wangu	Ndiyo
5. Nitakuwa Mungu wako	Ndiyo

Ni baada ya kuwaambia ahadi hizi tano ambazo Mungu aliwaambia.

Ndipo mtajua ya kuwa mimi ndimi BWANA, Mungu wenu, niwatoaye ninyi kutoka chini ya mizigo ya Wamisri. Kutoka 6:7

Mungu aliwaambia kwamba wangekuja kumjua Mungu na, baada ya kuanza kusitawisha tumaini Kwake, wangeweza kuamini kwamba angewatimizia ahadi mbili za mwisho. Katika Kutoka 15, mara tu baada ya Israeli kukombolewa kutoka kwa Wamisri kwenye kivuko cha Bahari Nyekundu, walianza kumsifu Mungu kwa ajili ya ukombozi wao. Mioyo yao ilianza kuhisi shukrani kwa Mungu. Ingawa hivyo, kwa kusikitisha, wanamsifu Mungu kuwa mharibifu wa adui zao na mtu wa vita. Sikiliza sehemu ya walichoimba:

BWANA ni mtu wa vita; BWANA ndilo jina lake. Magari ya Farao na jeshi lake amevitupa baharini; maakida wake wateule wamezama katika Bahari ya Shamu. Vilindi vimewafunika; Walizama chini kama jiwe. “Ee BWANA, mkono wako wa kuume umekuwa na utukufu wa uwezo, mkono wako wa kuume, Ee BWANA, umewaseta adui. Kutoka 15:3-6

Kumsifu Mungu kuwa mharibifu wa adui zao kulimaanisha kwamba shukrani yao haikudumu sana. Siku tatu baada ya ushindi wao mkubwa walianza kulalamika kukosa maji

Basi walipofika Mara, hawakuweza kuyanywa maji ya Mara, kwa maana yalikuwa machungu. Kwa hiyo jina lake likaitwa Mara. Watu wakamnung'unikia Musa, wakisema, Tunywe nini? Basi akamlilia BWANA, naye BWANA akamwonyesha mti. Alipoutia ndani ya maji, maji yakawa matamu. Huko akawawekea amri na hukumu, na huko akawajaribu, Kutoka 15:23-25

Ikiwa wangemtumaini Mungu, wasingelalamika bali wangeliamini kwamba ikiwa Mungu angewaweka huru kutoka kwa Wamisri, basi angeweza kuwapa mahitaji yao ya maji. Kutokuwa na imani huko kwa Waisraeli kuliongezeka tena katika sura inayofuata ya Kutoka. Kwa kweli walianza kuonyesha shauku ya kuuawa na Mungu huko Misri kuliko kuwa jangwani bila chakula.

Ndipo mkutano wote wa wana wa Israeli wakalalamika juu ya Musa na Haruni kule jangwani. Wana wa Israeli wakawaambia, “Laiti tungalikufa kwa mkono wa Bwana katika nchi ya Misri,

hapo tulipoketi karibu na zile sufuria za nyama, na tulipokula mikate hata kushiba; kwa maana mmetuleta katika nyika hii ili kuua kusanyiko hili lote kwa njaa.” Kutoka 16:2-3

Ona kwamba haikuwa kundu dogo la watu waliokuwa wakilalamika - ilikuwa ni kambi nzima.

Mungu Anataka Kutuua

Ikiwa Israeli wangemsifu Mungu wakati maji machungu yalipofanywa kuwa matamu, basi shukrani hii ingeanza kuchoma dhamiri zao kuhusu ukweli kwamba hawakumwamini Mungu walipokuwa Misri. Kila muujiza ambao Mungu alifanya ulikuwa nafasi kwa Israeli kutubu uovu wao na kumshukuru kwa kuwasamehe dhambi zao na kuwatoa utumwani. Badala yake, walizidi kuogopa kwamba Mungu alitaka kuwaua. Imani hii kuhusu tabia ya Mungu ilianza kudhihirika katika tamaa yao ya kuua wengine.

Ndipo mkutano wote wa wana wa Israeli wakasafiri kutoka nyika ya Sini, kwa amri ya Bwana, wakapanga Refidimu; lakini hapakuwa na maji kwa ajili ya watu kunywa. Kwa hiyo watu wakashindana na Musa, wakasema, Tupe maji tunywe. Basi Musa akawaambia, Mbona mnashindana nami? **Kwa nini mnamjaribu Bwana? Watu wakawa na kiu huko, nao wakamnung'unikia Musa, wakasema, Mbona mmetupandisha kutoka Misri, ili kutuua kwa kiu sisi na watoto wetu na wanyama wetu? Basi Musa akamlilia Bwana, akisema, Niwafanyie nini watu hawa? **Wako karibu kunipiga kwa mawe!** Kutoka 17:1-4**

Watu walimkasirikia Musa kwa sababu walidhaniwa kuwa hawana maji. Musa alibainisha tatizo na kuwaambia walikuwa wakimlalamikia Mungu. Tamaa yao ya kumuua Musa ilidhihirisha mawazo yao ya kweli kwamba waliamini kwamba Mungu alitaka kuwaua. Walimlaumu Musa, mwakilishi wa Mungu, kwa kujaribu kuwaua, na hivyo wakatamani kumuua.

Imani ya kwamba Mungu alitaka kuwaua Waisraeli iliendelea kujitokeza. Suala lile lile lilikuja tena baada ya Mlima Sinai, na kwa mara nyingine tena kutaniko lote la Israeli lilihusika.

Basi kusanyiko lote likapaza sauti zao na kulia, na watu wakalia usiku ule. Wana wa Israeli wote wakamnung'unikia Musa na Haruni, mkutano wote ukawaambia, Laiti tungalikufa katika nchi ya Misri, au kama tungalikufa katika jangwa hili, kwa nini Bwana ametuleta katika nchi hii ili tuanguke kwa upanga, ili wake zetu na watoto wetu waangamizwe? Je! si afadhali sisi kurudi Misri? Basi wakaambiana, Na tuchague kiongozi, turudi Misri. Hesabu 14:1-4

Mawazo ya kina ya Waisraeli kwamba Mungu alitaka kuwaua yalikuwa makisio ya kisaikolojia kwa Mungu ya kile walichotaka kumfanyia Yeye. Hili lilithibitika kuwa hivyo miaka 1500 baadaye wakati taifa la Israeli lilipomwua Yesu, Mwana wa Mungu, msalabani. Makisio ya kisaikolojia ni nini?

Ukisiaji wa kisaikolojia ni utaratibu wa kujilinda ambapo nafsi ya mwanadamu hujilinda dhidi ya msukumo au sifa zisizo na fahamu (zote chanya na hasi) kwa kukataa kuwepo kwao ndani yake huku zikizihusisha na wengine.¹

Hofu ya kudumu ya kifo katika Israeli ilikuwa tu dhahirisho la chuki yao kwa Mungu na hamu yao ya kumuua. Tunaona jambo hili katika maisha ya Kaini baada ya kumuua kaka yake Abeli.

Hakika umenifukuza leo juu ya uso wa nchi; nitafichwa na uso wako; nitakuwa mkimbizi na mtu asiye na kikao duniani, na itakuwa ya kwamba kila anionaye ataniua. Mwanzo 4:14

Wasiwasi kuhusu mtu kutaka kukuua unatokana na tamaa ya kuuu. Tunafikiri wengine ni kama sisi. Sasa ni kweli kwamba mara nyingi watu wengine wanatamani kuwaua; hatuzungumzii aina hii ya hali. Tunazungumza juu ya uzembe wa kila mara na paranoia inayotokana na mchakato wa mawazo ya kupita kiasi ya hasira ya kuhukumu kwa wengine.

Inapaswa kuwa dhahiri kwa wote kwamba haiwezekani kumwamini mtu ambaye unadhani anataka kukudhuru au kukuua. Mungu alikuwa ameahidi mambo saba kwa Waisraeli na kuyakabidhi matano yao walipofika Mlima Sinai.

¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Psychological_projection

Kulikuwa na mambo mawili tu yaliyosalia. Katika Sura ya 19 ya Kutoka, Mungu anawakumbusha Israeli kwamba amefanya kile ambacho alisema atafanya.

Mmeona nilivyowatendea Wamisri, na jinsi nilivyowachukua ninyi juu ya mbawa za tai na kuwaleta kwangu. Kutoka 19:4

Zilibakia tu ahadi mbili zaidi za kutimizwa.

Nami nitawaingiza katika nchi niliyoapa kuwapa Ibrahimu, na Isaka, na Yakobo; nami nitawapa ninyi kuwa urithi; mimi ndimi Bwana. Kutoka 6:8

Ikiwa Mungu angefanya mambo matano ya kwanza bila nguvu yoyote au mauaji yaliyotakiwa na Israeli, je, haipatani na akili kwamba Mungu angefanya mambo mawili yaliyobaki bila kutumia nguvu au kuuu? Tunahitaji kushughulikia hadithi katika Kutoka 17 inayohusiana na Waamaleki, lakini tunataja hapa kwamba Mungu hakuwahi kuwaambia wawaue Waamaleki na ilikuwa vita ngumu sana kwao. Yote ambayo Israeli walipaswa kufanya ni kusikiliza sauti ya Mungu na kufanya kile alichowaambia na Mungu angefanya kila kitu kingine. Hivi ndivyo Mungu alivyowaambia katika Mlima Sinai. Ona jinsi Tafsiri ya Young's Literal Translation inavyoeleza maana ya kutimizwa kwa agano.

Na sasa ikiwa mtaitii sauti yangu kweli kweli, ndipo mtakapolishika agano langu, na kuwa tunu kwangu kuliko makabila yote ya watu, maana dunia yote ni yangu; nanyi mmekuwa kwangu ufalme wa makuhani, na taifa takatifu; haya ndiyo maneno utakayoambia wana wa Israeli. Kutoka 19:5-6 (YLT)

Mavu

Ni nini kingepata mataifa ya Kanaani ikiwa Israeli wangesikiliza neno la Mungu kwa uaminifu?

Nitatuma utisho wangu utangulie mbele yako, nami nitaleta fadhaa kati ya watu wote utakaowafikilia, nami nitawafanya adui zako wote wakugeuze visogo. Nami nitatuma mavu mbele yako, watakaowafukuza Mhivi, na Mkanaani, na Mhiti mbele yako. Kutoka 23:27-28

Mungu aliwaambia Israeli kwamba atawafukuza wenyeji kwa mavu. Ikiwa wana wa Israeli walimwamini Mungu na kujazwa na Roho wake, wangeitakasa Kanaani sawa na Yesu ambavyo alisafisha hekalu. Hawangehitaji kumpiga mtu mmoja. Wakanaani wangekimbia mbele yao na kuondoka, au kuomba rehema na kuongoka kwenye ukweli. Gesenius anatoa maoni yafuatayo ya kuvutia juu ya neno mavu.

צִרְעָה f. Ex. 23:28; Deut. 7:20; Josh. 24:12; according to the ancient versions and the Hebrews, *the hornet*, with the art. collect. *hornets, wasps*, perhaps from the idea of piercing, which does not differ much from that of striking (صَرِيحٌ a scourge), compare צִרְעָה, خرب. But *the hornets* by which the Canaanites, locc. citt. are said to be driven from their dwellings, seems hardly capable of being literally understood (as is done by Bochart, in Hieroz. tom. iii. p. 407, ed. Lips.; Rosenm. Bibl. Alterthumsk. iv. 2, p. 430), but (with Le Clerc and Rosenm. on Ex. loc. cit.) metaph. as designating *ills and calamities of various kinds*; compare Josh. 24:12; and Joshua chap. 10.

Neno Mavu linatokana na wazo la kutoboa. Gesenius anaonyesha kwamba haiwezekani kwamba mavu halisi wanaweza kuwafukuza watu kutoka kwenye ardhi lakini badala yake hii inawakilisha aina mbalimbali za majanga. Bila kujali hilo, Biblia huonyesha wazi kwamba mavu hayakuhusisha matumizi ya upanga au upinde.

Nikatumu mavu mbele yenu, waliowafukuza mbele yenu hao wafalme wawili wa Waamori, si kwa upanga wako, wala kwa upinde wako. Yohua 24:12

Hii inathibitishwa na Ellen White.

Bwana hakuwahi kuwaamuru “kweeni na kupigana.” Haikuwa kusudi Lake kwamba waipate nchi kwa vita, bali kwa utii kamili kwa amri zake. {PP 392.3}

Hivi ndivyo Mungu alivyowaambia. “Ikiwa mtaisikiliza sauti yangu,” ikimaanisha kufuata maagizo Yake. Wana wa Israeli walifuata maagizo ya Mungu katika kutoka Misri ingawa walinung'unika kupitia mchakato huo. Kwa kufuata maagizo ya Mungu ya kuweka damu kwenye mwimo wa mlango na kuondoka Misri na kutembea kupitia Bahari ya Shamu, waliokolewa bila wao kua mtu mmoja.

Waamaleki

Mara ya kwanza Israeli walipochukua upanga ilikuwa baada ya kukombolewa kupitia Bahari Nyekundu. Walipokuwa wakiimba kwenye ufukwe wa Bahari Nyekundu, walitukuza vita na kuelekeza mawazo yao wenyewe kwa Mungu.

Mkono wako wa kuume, Ee BWANA, umekuwa na utukufu wa uwezo; Mkono wako wa kuume, Ee BWANA, umewavunja-vunja adui. Na kwa ukubwa wa utukufu wako umewaangusha wale waliokupinga; Uliituma ghadhabu yako; Iliwateketeza kama makapi. Na kwa upepo wa mianzi ya pua zako maji yalikusanyika pamoja; mafuriko yakasimama wima kama chungu; vilindi viliganda ndani ya moyo wa bahari. Kutoka 15:6-8

Ukavuma kwa upepo wako, bahari ikawafunika; Walizama kama risasi katika maji makuu. “Ee BWANA, ni nani kati ya miungu kama wewe? Ni nani aliye kama Wewe, mwenye utukufu katika utakatifu, Mwenye kuogofya kwa sifa, afanyaye mambo ya ajabu? Umeunyosha mkono wako wa kuume; Ardhi ikawameza. Kutoka 15:10-12

Ndani ya siku tatu za uhuru wao kutoka kwa Wamisri walikuwa wakilalamika kwamba mahitaji yao hayakutekelezwa. Inaleta maana kwamba ikiwa wangehisi kutokuwa na usalama kwamba wangechukua panga na mikuki ya Wamisri iliyooshwa ufukweni. Wangepata wapi pengine panga hizo? Hawakuwa na uwezo wa kuzifanya jangwani kwa muda mfupi hivyo na Wamisri bila shaka wasingewapa panga zao walipoondoka.

Baada ya wao kuonyesha hasira yao juu ya ukosefu wa maji tena katika Kutoka 17 na tamaa yao ya kumuua Musa, uvunjaji wa ukingo ulifunguliwa katika kambi. Paulo anatuambia kwamba manung'uniko yanaweza kubomoa ukuta wa ulinzi na kumruhusu Shetani uwezo wa kuharibu.

...Wala msinung'unike, kama wengine wao walivyoning'unika, wakaharibiwa na mharabu. I Wakorintho 10:10

Katika Kut 17:7 watu wakamnung'unikia Bwana na kusema, Je! Bwana yu katikati yetu au la? Malalamiko haya yalimsukuma Bwana mbali na kumruhusu Shetani kuwachochea Amaleki ili kuwaangamiza.

Musa anaandika kwamba alizungumza na Yoshua. Hakuandika kwamba alizungumza na Mungu na kuomba mwongozo. Katika hali ya dharura, nafsi ya mwanadamu hufanya kazi kwa misukumo iliyopo ndani ya mhusika. Malalamiko kwamba Mungu alitaka kuwaua jangwani ilikuwa sanamu ya mawazo yao. Mungu huwaruhusu wanadamu matokeo ya ibada yao ya sanamu, na kumfanya Mungu aonekane mwenye wivu kwa sababu majanga na misiba inayowapata wale wanaomwacha Mungu wa kweli itahusishwa Kwake kana kwamba ndiye aliyeyafanya. Israeli walisema Mungu alitaka kuwaua jangwani na kwa hiyo sasa inaonekana kwamba anafanya hivyo hasa kupitia kwa Waamaleki. Lakini Mungu hakuwa na uhusiano wowote nayo.

Nilionyeshwa kwamba hukumu za Mungu hazingetoka moja kwa moja kutoka kwa Bwana juu yao, lakini kwa njia hii: Wanajiweka nje ya ulinzi Wake. Yeye huonya, kusahihisha, kukaripia, na kuonyesha njia pekee ya usalama; basi ikiwa wale ambao wamekuwa walengwa wa uangalizi Wake maalum watafuata njia yao wenyewe bila ya Roho wa Mungu, baada ya maonyo ya mara kwa mara, ikiwa watachagua njia yao wenyewe, basi Yeye hawatumi malaika Wake kuzuia mashambulizi ya Shetani yaliyoamuliwa juu yao. {14MR 3}

Israeli wangeweza kumgeukia Bwana na kuomba msamaha na kisha ile nguzo ya moto ingesimama kati yao na Waamaleki kama vile Mungu alivyofanya na Wamisri, lakini walimnung'unikia Bwana na hakuweza kuwasaidia. Hii ingekuwa huzuni kubwa kwa Mungu. Kwa mtindo wake wa kawaida, Shetani aliwafanya Waamaleki kuwashambulia wanyonge na waliochoka miongoni mwa Israeli.

Kumbuka kile Amaleki alichokutendea njiani mlipokuwa mkitoka Misri, jinsi alivyokutana nanyi njiani, akawapiga safu zako za nyuma, watu wote waliokuwa nyuma yako, ulipokuwa umechoka na kuzimia; wala hakumcha Mungu. Kumbukumbu la Torati 25:17-18

Kusanyiko lote lilikuwa limenung'unika dhidi ya Mungu na Musa. Hawakumtumaini Mungu kuwajali kwa sababu waliogopa kukosa maji na chakula. Walipokabiliwa na Waamaleki, ilibidi wajitete wenyewe kwa sababu hawakumwamini Mungu kuwalinda.

Wanafikiri anataka kuwaua.

Israeli wangeangamizwa chini ya siku 50 baada ya kuondoka Misri isipokuwa Mungu aliwasaidia.

Waamaleki hawakuijua tabia ya Mungu au ukuu wake, bali badala ya kuogopa mbele zake, walikuwa wamejiweka wenyewe kuasi uwezo wake. Maajabu yaliyofanywa na Musa mbele ya Wamisri yalifanywa kuwa kitu cha kudhihakiwa na watu wa Amaleki, na woga wa mataifa jirani ulidhihakiwa. **Walikuwa wameapa kwa miungu yao kwamba wangeangamiza Waebrania, ili mtu yeyote asiponyoke, na walijigamba kwamba Mungu wa Israeli hangekuwa na uwezo wa kuwapinga. PP 300**

Israeli walipaswa kufa wote. Waisraeli hawakufunzwa vita isipokuwa Musa, na Musa alikuwa akiomba. Mungu aliwaruhusu kushinda dhidi ya Amaleki ili kutimiza ahadi yake kwa Ibrahimu, Isaka na Yakobo kuhusu uzao ulioahidiwa. Pia aliruhusu dhambi yao ya kuchukua upanga kuwa nyingi.

Badala ya kukiri manung'uniko yao na kulalamika na kushukuru sana kwamba ni kwa sababu ya Mungu tu kwamba walikuwa bado hai, walijenga madhabahu wakisema watakuwa na vita na Amaleki kizazi hadi kizazi, na hatimaye wangeua taifa zima. Mungu alimwambia Musa kwamba Amaleki watasahauliwa; lakini Waisraeli walitafsiri hivyo kama wangepigana nao milele.

Yoshua akawaangamiza Amaleki na watu wake kwa makali ya upanga. BWANA akamwambia Musa, Andika haya katika kitabu kiwe ukumbusho, kisha ihubiri masikioni mwa Yoshua; Musa akajenga madhabahu, akaiita jina lake Yehovanisi; maana alisema, Kwa sababu Bwana ameapa ya kwamba BWANA atakuwa na vita na Amaleki kizazi hata kizazi. Kutoka 17:13-16

Yote ambayo Bwana amesema tutayafanya

Mungu alikuwa amewaleta Israeli kwenye ufukwe wa pili kutoka Misri bila Israeli kuhitaji kuuu mtu hata mmoja. Israeli walimtukuza Mungu kama Mungu wa vita na uharibifu badala ya kukiri kutokuamini kwao na ukosefu wao wa uaminifu. Waliendelea kulalamika na kunung'unika dhidi ya Mungu na Musa hadi wakalia, “Je! Bwana yuko kati yetu au la?” Hili lilileta uvunjaji uliomruhusu Shetani kuwashambulia kupitia Waamaleki. Mungu kwa rehema zake huwaokoa. Wanamtukuza Mungu kama Mungu wa vita na kifo. Mungu anawataka waweze kusahau matukio ya kutisha kwa Amaleki, ambayo wanayafasiri kwamba Mungu atawaangamiza Amaleki na kumbukumbu yoyote yake kutoka duniani.

Israeli wanakuja kwenye Mlima Sinai si kwa shukrani nyingi na unyenyekevu bali kwa hofu ya kifo. Hofu yao ya uwepo wa Mungu ilikuwa kubwa sana kwamba hofu hii ingewaua.

Basi mlima Sinai ukafuka moshi kabisa, kwa sababu BWANA alishuka juu yake katika moto. Moshi wake ukapanda juu kama moshi wa tanuru, na mlima wote ukatetemeka sana. Na sauti ya tarumbeta ilipovuma sana na zaidi, Musa akasema, na Mungu akamjibu kwa sauti. Kisha BWANA akashuka juu ya Mlima Sinai, juu ya mlima huo. Bwana akamwita Musa juu ya mlima, naye Musa akapanda. Bwana akamwambia Musa, Shuka, ukawaonye watu, wasije wakapenya na kumwangukia Bwana, wakaangamia wengi wao. Kutoka 19:18-21

Mungu alimwambia Musa awaambie watu wasikilize kile ambacho alikuwa ametangaza kuwa angewafanya. Jibu lao lilikuwa “Yote ambayo Bwana amesema - tutayafanya.” Baada ya kuwashinda Waamaleki, Waisraeli walijiamini kwamba wangeweza kushinda Kanaani. Walihisi Mungu anaweza kuwafanya kazi ili waweze kuwashinda adui zao.

Basi Musa akaenda, akawaita wazee wa watu, akawawekea maneno hayo yote Bwana aliyomwamuru. Ndipo watu wote wakajibu pamoja, wakasema, **Hayo yote aliyoyanena BWANA tutayatenda. Basi Musa akamrudishia BWANA maneno ya watu. Kutoka 19:7-8**

Huu ni wakati muhimu katika historia ya Israeli. Hii ndiyo ahadi yao ya kuwaua Wakanaani kama walivyowafanya Waamaleki.

Mungu alipotoa sheria kwenye Mlima Sinai, watu kwa mara nyingine tena walifikiri kwamba wangekufa kwa sababu walimwabudu Mungu wa kifo. Mungu alijaribu tena kuwaambia katika Kutoka 23 kwamba angewafukuza adui zao kwa mavu ya maafa, lakini mara tu baada ya hili Israeli kwa mara nyingine tena kuahidi kufanya kile ambacho Mungu alikuwa amewaahidi.

Kisha akachukua Kitabu cha Agano na kukisoma masikioni mwa watu. Wakasema, Hayo yote aliyosema BWANA tutayafanya, na kuyatii. Kutoka 24:7

Hawakuwa watendaji wa neno la Mungu. Walisikia maneno lakini hawakuyazingatia. Walimwambia Mungu tutafanya yote uliyosema. Walifanya agano kulingana na ahadi zao wenyewe. Mungu hakutaka wamuahidi chochote. Alitamani waamini ahadi zake. Hata hivyo, Mungu alitembea pamoja nao na kuruhusu dhambi yao ya kujitegemea iongezeke kwa matumaini kwamba neema inaweza kuwa nyingi zaidi.

Kati ya watu wote waliosimama kwenye Mlima Sinai, ni Kalebu na Yoshua pekee waliosalia. Wengine wote walikufa kabla ya kufika nchi ya ahadi. Watu wawili kati ya takriban milioni mbili. Hilo ndilo hufanyika pale tusipokuwa wasikivu. Kuna onyo kwa ajili yetu.

Msifanye migumu mioyo yenu, Kama wakati wa kukasirisha, Siku ya kujaribiwa katika jangwa, Hapo baba zenu waliponijaribu, wakanipima, Wakaona matendo yangu miaka arobaini. Kwa hiyo nalichukizwa na kizazi hiki, Nikasema, Sikuzote ni watu waliopotoka mioyo hawa; Hawakuzijua njia zangu; Waebrania 3:8-10

Hapa tunaona kwamba Israeli hawakujua njia za Mungu. Walienda kwa njia zao wenyewe na hawakumsikiliza Mungu. Njia yao ilikuwa ni kuwaua na kuwaangamiza adui zao wenyewe kama kielelezo cha Mungu waliyemwamini. Mungu anasema kwamba walimhuzunisha na kwamba walikosea sikuzote, kumaanisha sikuzote walifanya jambo lisilofaa. Hilo ni onyo kali.

Kama Panzi

Muda mfupi baada ya muda wao katika Mlima Sinai, Israeli walifika kwenye mipaka ya nchi ya ahadi. Mungu aliwatia moyo wamwamini na wasonge mbele na kuichukua nchi na atawapa kuwa yao.

Tazama, BWANA, Mungu wako, ameiweka nchi mbele yako; haya panda, itamalaki, kama BWANA, Mungu wa baba zako, alivyokuambia; usiogope wala usifadhaike. Kumbukumbu la Torati 1:21

Badala yake, Waisraeli walitaka kutuma wapelelezi ili kuona kama wangeweza kupambana na Wakanaani.

Nanyi mkakaribia kwangu kila mmoja wenu, mkasema, Tutatuma watu watutangulie, watupeleleze nchi, na kutuletea tena habari ya njia itupasayo kuiendea, na miji tutakayoendea. Kumbukumbu la Torati 1:22

Mungu anasema nendeni mkaichukue nchi, lakini kwa sababu ya kukosa imani, wana wa Israeli walisema, tupeleleze nchi kwanza tuone kama tunaweza kuwashinda.

Kalebu akawatuliza watu mbele ya Musa, akasema, Na tupande mara, tukaitamalaki; kwa maana tunaweza kuushinda. Lakini wale watu waliopanda pamoja naye wakasema, Hatuwezi kupanda tupigane na watu hawa; kwa maana wana nguvu kuliko sisi. Hesabu 13:30-31

Waisraeli hawakumjumuisha Mungu kama sehemu ya mwenyeji wao. Ni nani awezaye kuwa na nguvu kuliko Mungu? Walifikiria kuchukua nchi ya Kanaani kwa nguvu zao wenyewe ikilinganishwa na Wakanaani.

Wakawaletea wana wa Israeli habari mbaya ya ile nchi waliyoipeleleza, wakasema, Ile nchi tuliopita kati yake ili kuipeleleza, ni nchi inayowala watu wanaoikaa; na watu wote tuliowaona ndani yake ni watu warefu mno. Kisha, huko tuliwaona Wanefili, wana wa Anaki, waliotoka kwa hao Wanefili; tukajiona nafsi zetu kuwa kama mapanzi; nao ndivyo walivyotuona sisi. Hesabu 13:32-33

Kisha Mungu anawaambia watu lazima warudi nyikani ili wafe huko kwa sababu ya ukosefu wao wa imani. Kwa kawaida waliasi neno la Mungu, wakamlaumu

Musa kisha wakaamua kuichukua nchi ya Kanaani kwa vita kinyume na agizo la Mungu.

Israeli hawakuweza kuachana na tamaa ya kuwaua adui zao. Baadaye kidogo, kabila moja la Wakanaani lilipowashambulia, Waisraeli wote waliweka nadhiri kwa Mungu kwamba wangeua kila mtu ikiwa angewasaidia.

Basi Israeli akaweka nadhiri kwa BWANA, akasema, Ikiwa wewe utawatia watu hawa mkononi mwangu kweli, nami nitaharibu miji yao kabisa. Naye BWANA akaisikiliza sauti ya Israeli, akawatia Wakanaani, nao wakawaangamiza wao na miji yao kabisa. Kwa hiyo jina la mahali pale pakaitwa Horma. Hes 21:2-3

Kuna sababu moja tu kwamba Mungu aliwasikiliza na kuwaacha wafanye walivyotaka.

Mungu huweka hesabu na mataifa. Hakuna shomoro anayeanguka chini bila taarifa Yake. Wale watendao mabaya kwa wenzao, wakisema, Mungu ajuaje? siku moja itaitwa kukutana na kisasi kilichoahirishwa kwa muda mrefu. Katika kizazi hiki dharau zaidi ya kawaida inaonyeshwa kwa Mungu. Wanadamu wamefikia hatua ya dhuluma na uasi ambayo inaonyesha kwamba kikombe chao cha uovu kinakaribia kujaa. Wengi wamekaribia sana kupita mpaka wa rehema. Hivi karibuni Mungu ataonyesha kwamba hakika Yeye ni Mungu aliye hai. Atawaambia malaika, “Msipigane tena na Shetani katika juhudi zake za kuharibu. Afanye uovu wake juu ya wana wa kuasi; maana kikombe cha uovu wao kimejaa. Wamesonga mbele kutoka kiwango kimoja cha uovu hadi kingine, na kuongeza kila siku kwa uasi wao. Sitaingilia tena kumzuia mharibifu asifanye kazi yake.” {RH, Septemba 17, 1901 para. 8}

Mataifa haya ya Kanaani yalikuwa yamejaza kikombe cha uovu wao; waliachwa bila ulinzi. Mungu alimruhusu Shetani awaongoze wana wa Israeli kutaka kuliangamiza kabila la Wakanaani kwa upanga. Mungu hangewahi kuwaongoza kutaka kuwaua watu hao, kwa kuwa amri inasema “Usiue,” na Yesu alionyesha kabisa jinsi amri hiyo inavyofanya kazi kwa sababu Yeye kamwe hakuu mtu yeyote alipokuwa duniani.

Wana wa Israeli walikuwa wana wa kuasi. Waliruhusiwa kuadhibu kabila la Wakanaani kwa sababu hawa walikuwa wamepoteza ulinzi wa Mungu. Dhambi ya Waisraeli iliadhibu dhambi ya Wakanaani.

Israeli, wakiwa wameanzisha matumizi ya upanga kama njia ya kuingia Kanaani, wangetumia njia hii kwa muda wote wa historia yao hadi wakati wa Kristo na baadaye. Yoshua alihitajika tu kama askari shujaa kwa sababu watu hawakumwamini Mungu kutimiza ahadi yake ya kuwaleta katika nchi ya Kanaani. Mungu aliitunuku imani ya Yoshua na kumsaidia kuwaongoza Waisraeli kwa njia ambayo walisema wanataka. Mungu hakuwa na budi ila kutembea nao katika njia zao za uuaji la sivyo wangeangamizwa.

Kazi ya Ajabu ya Mungu

Kinachovutia kuhusu hadithi ya Yoshua - mawe yaliyoanguka kutoka mbinguni na Jua kusimama - ni kwamba inatajwa kama moja ya matendo ya ajabu ya Mungu.

Kwa maana Bwana atasimama kama katika mlima Perasimu, atakuwa na ghadhabu kama katika bonde la Gibeoni, ili afanye kazi yake, kazi yake ya ajabu; na kutimiza tendo lake, tendo lake la ajabu. Isaya 28:21

Watoa maoni wamegawanyika kuhusiana na maana inayohusiana na Gibeoni hapa. Rejea ya Mlima Perazimu inarejelea Daudi kuwashinda Wafilisti kama ilivyoandikwa katika 2 Sam 5:20 na 1 Nya 14:11. Baada ya ushindi huu ambao Daudi alishinda jeshi la Wafilisti huko Gibeoni.

Basi Daudi akafanya kama Mungu alivyomwamuru; nao wakawapiga jeshi la Wafilisti toka Gibeoni mpaka Gezeri. I Mambo ya Nyakati 14:16

Wafafanuzi wengine wanasema kwamba kumbukumbu ya Gibeoni inarejelea hadithi ya Yoshua. Angalia Maoni ya John Gill.

Josephus Ben Gorion (b) anataja bonde la Gibeoni, ambapo vita vilipiganwa kati ya Cestius jemadari wa Kirumi na Wayahudi, ambamo huyu wa mwisho alipata ushindi, na asema ilikuwa yapata maili sita kutoka Yerusalemu: hapa Wafilisti walipigwa, wakirudi tena baada ya kushindwa hapo awali, 1Ch_14:16 **ingawa kwa ujumla**

inafikiriwa kwamba hii inarejelea machafuko ya Wakanaani katika nyakati za Yoshua, ambapo pia mvua ya mawe yaliwaangukia na kuwaangamiza wengi; ona Isa_28:17 na jua na mwezi viliposimama hata Israeli walipolipiza kisasi juu ya adui zao, na jambo ambalo lilionyesha nguvu na uwepo wa Mungu pamoja nao, Yosh_10:10 na hivyo Targumi, ambayo inaongeza,

“na katika miujiza (Bwana) aliyomfanyia Yoshua katika bonde la Gibeoni;”

na matukio haya yanatajwa kuwa uthibitisho wa uwezo wa kimungu na kisasi, na kuwahakikishia Wayahudi kwamba Bwana atainuka katika ghadhabu ile ile na ghadhabu juu yao, na kuwaangamiza: - John Gill Commentary on Isaya 28:21

Muunganisho wa hadithi katika Yoshua 10 pia umedokezwa katika mwanzo wa sura.

Tazama, Bwana anaye shujaa mwenye nguvu, kama tufani ya mvua ya mawe na tufani iharibuyo, kama mafuriko ya maji yenye nguvu yanayofurika, atakayewashusha hata nchi kwa mkono wake. Isaya 28:2

Je, ni kazi gani ya ajabu ambayo Mungu atafanya na inahusiana vipi na kile kilichotokea katika Perasimu na Gibeoni? Katika muktadha wa karibu, sura hii inaelekezwa kwa Efraimu ambayo inawakilisha makabila ya kaskazini ya Israeli. Makabila ya kaskazini yanakaribia kuchukuliwa mateka na Ashuru na ni jambo gumu sana kwa Mungu kuruhusu hili litendeke. Muda kidogo kabla ya Efraimu kuchukuliwa, Bwana alionyesha huzuni yake.

Nitakuachaje, Efraimu? Nitawezaje kukutia mikononi mwa Israeli? Nitakufanyaje kama Adma? Nitakufanyaje kama Seboimu? Moyo wangu unavuma ndani Yangu; Huruma yangu imechochewa. Hosea 11:8

Ni kazi gani ya ajabu basi?

Kwa maana Bwana atasimama kama katika mlima Perasimu, atakuwa na ghadhabu kama katika bonde la Gibeoni, ili apate kufanya kazi

yake, kazi yake ya ajabu [H2114]; mna kutimiza tendo lake, tendo lake la ajabu. Isaya 28:21

Brown Driver na Briggs

H2114: 1) kuwa ajabu, kuwa mgeni

1a) (Qal)

1a1) kutengwa

1a2) ajabu, mwingine, mgeni, mgeni, adui (mshiriki)

Strong's

Mzizi wa awali; **kugeuka kando** (hasa kwenye makaazi); hivyo kuwa mgeni, mgeni, najisi; hasa (kishiriki kikamilifu) kufanya uzinzi: - (toka) mwingine (mwanamume, mahali), shabiki, ondoka, (e-) ajabu (-r, kitu, mwanamke).

Watu wengi hunukuu kazi ya ajabu ya Mungu kuwa hatimaye kuamua kua watu kwa sababu Yeye kwa kawaida ni mwenye rehema, mkarimu na mwenye upendo na ni ajabu Kwake kulazimika kua watu. Maana halisi ya neno la ajabu ni kwamba Mungu anajitenga na watu wake. Anageuka na kwenda zake.

Hivi ndivyo hasa Roho ya unabii inavyotambua kwamba Mungu hufanya baada ya kujaribu mara kwa mara kufikia taifa au mtu.

Nilionyeshwa kwamba hukumu za Mungu hazingetoka moja kwa moja kutoka kwa Bwana juu yao, lakini kwa njia hii: Wanajiweka nje ya ulinzi Wake. Yeye huonya, kusahihisha, kukaripia, na kuonyesha njia pekee ya usalama; basi ikiwa wale ambao wamekuwa walengwa wa uangalizi Wake maalum watafuata njia yao wenyewe bila ya Roho wa Mungu, baada ya maonyo ya mara kwa mara, ikiwa watachagua njia yao wenyewe, basi Yeye hawatumii malaika Wake kuzuia mashambulizi ya Shetani yaliyoamuliwa juu yao. {14MR 3}

Mungu alikuwa karibu kugeuka kando asimilinde Efraimu. Walikuwa wamemkataa kwa karibu miaka 800. Mungu angeheshimu uamuzi wao, ingawa ulimhuzunisha sana. Sababu ya kazi hii ya ajabu kuunganishwa moja kwa moja na Perazim inaonyeshwa tena katika maana ya neno hili.

Kwa maana BWANA atasimama kama katika mlima Perasimu, [H6559] atakuwa na hasira kama katika bonde la Gibeoni, ili afanye

kazi yake, kazi yake ya **ajabu** [H21 | 4]; na kutimiza tendo lake, tendo lake la ajabu. Isaya 28:21

BDB: Perazim = “uvunjaji”

Strongs: Wingi wa H6556; kubomoka;

Mungu ataruhusu kubomoka kwa ukuta wake wa ulinzi.² Atageuka na kuwaacha wapate bwana waliyemchagua. Mstari huu huu umenukuliwa na Ellen White kuhusiana na Kristo kuondoka Patakatifu pa mbinguni.

Hukumu za Mungu zitapatilizwa kwa wale wanaotafuta kuwakandamiza na kuwaangamiza watu wake. Uvumilivu wake wa muda mrefu kwa waovu huwatia moyo watu katika uasi, lakini adhabu yao hata hivyo ni ya hakika na ya kutisha kwa sababu imechelewa kwa muda mrefu. **“Bwana atasimama kama katika mlima Perasimu, atakuwa na ghadhabu kama katika bonde la Gibeoni, ili apate kufanya kazi yake, kazi yake ya ajabu; na kulitimiza tendo lake, tendo lake la ajabu.”** Isaya 28:21. Kwa Mungu wetu mwingi wa rehema kitendo cha adhabu ni kitendo cha ajabu. “Kama mimi niishivyo, asema Bwana MUNGU, sikufurahii kufa kwake mtu mwovu.” Ezekieli 33:11. Bwana ni “mwenye rehema, mwenye fadhili, si mwepesi wa hasira, mwenye kuvumilia, mwingi wa fadhili na kweli... mwenye kusamehe uovu na makosa na dhambi”. Hata hivyo “hatawaondolea hatia kwa vyovyote.” “Bwana si mwepesi wa hasira, ni mwingi wa uweza, wala hatamhesabia mtu mwovu kuwa hana hatia hata kidogo.” Kutoka 34:6, 7; Nahumu 1:3. Kwa mambo ya kutisha katika haki athabitisha mamlaka ya sheria yake iliyokandamizwa. **Ukali wa adhabu inayomngoja mkosaji unaweza kuhukumiwa kwa kusita kwa Mola kutekeleza haki.** Taifa ambalo Yeye huvumilia kwalo kwa muda mrefu, na ambalo hatalipiga mpaka limejaza kipimo cha uovu wake katika hesabu ya Mungu, hatimaye litakunywa kikombe cha ghadhabu isiyochanganyika na rehema. **Kristo atakapokomesha**

² Kwa habari Zaidi kuhusu hili tazama kijitabu *God's Strange Act* katika maranathamedia.com

maombezi yake katika patakatifu, hasira isiyochanganyika iliyotishwa dhidi ya wale wanaomwabudu yule mnyama na sanamu yake na kupokea chapa yake (Ufunuo 14:9, 10) itamwagwa. GC 627

Ni rahisi kusoma kauli hii ya Ellen White na kuifasiri kwa mawazo kwamba kazi ya ajabu ya Mungu ni kutekeleza haki kwa kuuu watu. Lakini kazi ya ajabu ni kweli kugeuka kando na kuruhusu adui kufanya kazi yake. Ni kumruhusu mwanadamu kuvuna alichopanda (Wagalatia 6:7). Mungu amekuwa akizuia matokeo ya uovu, lakini sasa wanapaswa kuachiliwa.

Kwa sababu hiyo nimemwaga ghadhabu yangu juu yao; nimewateketeza kwa moto wa hasira yangu; nami nimeileta njia yao wenyewe juu ya vichwa vyao, asema Bwana MUNGU. Ezekieli 22:31

Kuondolewa huku kwa ukingo wa ulinzi ili kuruhusu Shetani na asili ya kibinadamu ya kimwili kufanya kazi kikamilifu inaonekana kuchukuliwa kirahisi na wengi wanaoamini kwamba Mungu lazima afanye mauaji mwenyewe moja kwa moja ili kutekeleza sheria yake. Sababu pekee ya kufikiria hivyo ni kwa sababu hatujui ni kiasi gani Kristo anafanya katika kubeba matokeo ya dhambi; kipimo cha neema yake hakionekani kwetu, na hivyo tunapoambiwa kwamba inapaswa kuondolewa tunafikiri - basi nini? Je, kweli kuondolewa kwa ulinzi kunatosha kuwapa waovu kile wanachostahili? Inaonekana ubinadamu bado unahitaji kujifunza juu ya udhambi mkubwa wa dhambi, jinsi ambavyo sisi hatuna uwezo kabisa dhidi yake, na utukufu wetu umewekwa mavumbini, na mwishowe kumruhusu Mungu kutuingiza katika agano jipya.

Mungu atatumia majanga makubwa ya mwisho wa nyakati kuwaamsha na kuwafundisha wale wanaomkubali Roho wake. Ukizungumzia wakati huu Kristo anapoondoka patakatifu, ona mchakato huo.

Anapoondoka patakatifu pa patakatifu, giza huwafunika wakao duniani. Katika wakati huo wa kutisha, wenye haki wanapaswa kuishi mbele ya Mungu mtakatifu bila mwombezi. Kizuizi ambacho kimekuwa juu ya waovu kinaondolewa, na Shetani ana udhibiti kamili wa wale wasiotubu. Ustahimilivu wa Mungu umekwisha. Ulimwengu umekataa rehema yake, umedharau upendo wake, na kukanyaga sheria yake. Waovu

wamepita mpaka wa rehema zao; **Roho wa Mungu, akipingwa kila mara, hatimaye ameondolewa. Wakiwa hawajalindwa na neema ya kimungu, hawana ulinzi kutoka kwa yule mwovu. Kisha Shetani atawatumbukiza wakaaji wa dunia katika taabu moja kubwa ya mwisho. Malaika wa Mungu wanapokoma kuzizuia pepo kali za shauku ya kibinadamu, vipengele vyote vya ugomvi vitaachiliwa.** Ulimwengu wote utahusika katika uharibifu mbaya zaidi kuliko ule uliokuja juu ya Yerusalemu ya zamani. {GC 614.1}

Kazi ya ajabu iliyofanywa wakati Kristo anapoondoka Patakatifu ina maana kwamba Shetani anawezeshwa kuchukua udhibiti kamili wa hali hiyo kwa sababu Mungu amegeuka kando na kujiondoa Mwenyewe. Jambo la kuvutia kuhusu Isaya 28:21 ni uhusiano wa Gibeoni na matukio ya Yoshua sura ya 10, ambayo yanajumuisha mawe yanayoanguka kutoka angani na Jua na Mwezi kusimama tuli. Je, inawezekana kwamba matukio ya Yoshua 10 kwa hakika yanawakilisha kuondolewa kwa Roho wa Mungu? Je, inawezekana kwamba Mungu aligeuka na kuwa wa ajabu katika matukio haya?

Nitafute kwa Moyo Wako Wote

Sababu ya utafutaji wetu inatokana na mgongano kati ya jinsi Yesu na Yoshua wanavyoshughulika na adui zao. Yesu anatuambia tuwapende na kuwa tayari kuyatoa maisha yako kwa ajili yao. Yoshua anatuambia tusimame kwenye shingo zao, tuwafurahie kisha tuwaue.

Tumechunguza kwa ufupi historia ya wana wa Israeli kuelekea kwenye matukio haya katika Yoshua 10 na kugundua kuwa Israeli walikuwa na hofu kuu ya Mungu wakidhani alitaka kuwaua. Pia tulijifunza kwamba ingawa Mungu alitekeleza ahadi tano kati ya saba alizowaahidi katika Kutoka 6, kwamba Israeli, baada ya kuwashinda Waamaleki, walimwambia Mungu kwamba yote aliyoahidi kwao, watayafanya wao wenyewe.

Ni muhimu kuelewa maana ya uamuzi huu wa kufanya kwa ajili ya Bwana yote ambayo alikuwa ameahidi kuwafanyia. Hii inahusiana na somo la maagano. Wakati Mungu anapofanya ahadi na watu wanakubali kile anachosema Mungu, hili ni agano jipya. Wakati watu wanatoa ahadi na Mungu analazimika kuzikubali ili kutunza uhusiano na watu, hili ni agano la kale.

Watu wengi huuliza, “Kwa nini inatubidi tufanye bidii ili kuelewa hadithi hizi? Inapaswa kuwa rahisi kuelewa. Hili linaonekana kuwa gumu sana na je, hatupaswi kuchukua Biblia jinsi inavyosomeka?”

Ingawa hili ni swali la haki, halisuluhishi mzozo kati ya Yesu na Yoshua. Swali hili linapaswa kutatuliwa. Ni pale tu vifungu vyote vya Biblia vinapoweza kuwekwa pamoja kwenye somo na tunaweza kuviona kwa upatano ndipo tutapata ukweli. Ikiwa tutaacha maandiko katika mgongano, basi hatuwezi kuwa na hakika kwamba tuna ukweli. Nakala inayokuja akilini wakati wa kushughulika na hadithi hizi ni hii.

Haki yako ni kama milima mikubwa; Hukumu zako ni kina kirefu; Ee BWANA, unawahifadhi wanadamu na wanyama. Zaburi 36:6

Hukumu za Mungu wakati mwingine ni za kina sana na ngumu kuelewa. Paulo aliporejelea mstari huu, anaongeza wazo hili:

Jinsi zilivyo kuu utajiri na hekima na maarifa ya Mungu! Hukumu zake hazichunguziki, wala njia zake hazitafutikani! Warumi 11:33 (NIV)

Baadhi ya hukumu za Mungu ziko nje ya uwezo wetu wa kufuatilia chanzo. Je, hiyo inamaanisha tunapaswa kukata tamaa? Kwa sababu tu hatutazielewa kabisa, je, hiyo inamaanisha kwamba tusijaribu hata kidogo? Tukimwomba Baba yetu atufafanulie njia zake ambazo zimefunuliwa katika Biblia, je, hatatujibu? Yesu anasema:

Ombeni, nanyi mtapewa; tafuteni, nanyi mtapata; bisheni, nanyi mtafunguliwa. Kwa maana kila aombaye hupokea, naye atafutaye huona; naye abishaye atafunguliwa. Mathayo 7:7-8

Sisi pia tumeahidiwa:

Nanyi mtanitafuta na kuniona, mtakaponitafuta kwa moyo wenu wote. Yereimia 29:13

Kujifunza kwa hukumu hizi katika nuru ya tabia ya Yesu kama ilivyofunuliwa duniani kunatuhitaji sisi somo la ndani zaidi. Kukataa kufanya hivi ni kuacha tabia ya Kristo ikipingana na tabia ya Baba yake, ambayo tunajua haiwezi kuwa. Ama ni lazima kuoanisha tabia ya Mungu na tabia ya Kristo katika Injili au tunapaswa

kupuuza tabia ya Kristo kabisa kama ushuhuda kwa wanadamu. Hakuna msingi wa kati.

Watu watatumia saa nyingi kufanya kazi kwenye jigsaw puzzles kujaribu kuweka vipande pamoja. Polisi watapeleka rasilimali nyingi na kutafuta kwa miaka kutatua siri ya mauaji. Lakini linapokuja suala la kusoma juu ya Mungu, wengi wanaonekana kutopenda kuwekeza wakati na bidii ili kuoanisha tabia ya Yesu katika injili na tabia ya Mungu katika Agano la Kale. Huku si kumtafuta Mungu kwa moyo wako wote. Hii inaweza tu kusababisha kufikiri kwamba njia za Mungu ni njia zetu.

Ni lazima niache kujifunza kwa ukawaida na kupiga magoti na kumwomba Baba yangu anifafanulie mambo kwa sababu siwezi kuyapata. Lakini najua Baba yangu ananipenda na kwamba ninapomwomba anisaidie kuelewa Maandiko na kuyafanya yapatane kwamba hakika atanisaidia. Hii ndio inanipa ujasiri wa kuendelea kutafuta. Hata hivyo ni lazima nikiri kwamba inaniuma kwamba wengi hujibu jitihada zangu kwa mashtaka kwamba ninapotosha Maandiko au kwamba ninafanya neno la Mungu kuwa la kiroho au kwamba ninalifanya liwe tata sana.

Wengine wanaosoma hili wanaweza kuridhika kuweka uso wa Yesu juu ya kichwa cha Yoshua na kumwona akiwa na kiatu cha jeshi lake kwenye shingo ya adui zake akiwafurahia kabla ya kuwaua na kisha kuwaua wanawake na watoto wote. Mimi siwezi wala sitakuwa mmoja wa watu hao. Ninaona hii kuwa picha ya kuchukiza zaidi na isiyo kama ya Kristo inayoweza kuwaziwa. Ninaamini kile ambacho Yesu alimwambia Filipo: “Yeye ambaye ameniona mimi amemwona Baba.” Kwa maneno ya William Miller “Nitasuluhisha mikanganyiko hii yote inayoonekana kwa kuridhika kwangu kwamba nitakuwa Mwamini (au asiye mwamini).

Kwa hivyo kwa wale wanaotaka kuweka vipande vyote pamoja, tunaweza kuendelea na utafutaji huu pamoja. Inahitaji juhudi lakini thawabu yake ni ya thamani sana.

Maagano Mawili yanaathiri Sura ya Mungu

Biblia inatuambia kwamba maagano hayo mawili yanaweza kuonyeshwa kwa njia ya mfano kupitia mchakato unaohusiana na kuzaliwa kwa wana wawili wa kwanza wa Abrahamu.

Lakini yule wa mtumwa alizaliwa kwa jinsi ya mwili, na yule wa mwanamke huru alizaliwa kwa njia ya ahadi, mambo ambayo ni mfano. Kwa maana hawa ndio yale maagano mawili, moja la mlima Sinai, lizaalo utumwa, ambalo ni Hajiri— Wagalatia 4:23-24.

Kuna tofauti gani kati ya kuzaliwa kwa Isaka na kuzaliwa kwa Ishmaeli? Mungu alikuwa amemuahidi Abrahamu mtoto wa kiume. Mwana huyo alipoonekana kuwa amekawia, Abrahamu alikubali mpango wa mke wake wa kupata mtoto kupitia mtumishi wake Hagari. Kwa njia hiyo Abrahamu na Sara wakamwambia Mungu, “Yote uliyotuambia tutayafanya.” Walichukua mpango na wakamzaa mtoto kupitia Hajiri. Hili ni agano la kale na huzaa utumwa.

Katika kisa cha Isaka, hakuna uwezekano wa kibinadamu wa Sara kuzaa mwana kwa sababu alikuwa mzee sana. Kwa hiyo, alipopata mimba, ilikuwa uthibitisho wazi kwamba Mungu alikuwa ametimiza ahadi yake bila Abrahamu na Sara ambavyo wangeweza kufanya ili kupata mtoto. Yote ilikuwa kazi ya Mungu, na hakuna kazi ya mwanadamu. Hili ni Agano Jipya ambalo limejengwa juu ya ahadi zilizo bora zaidi.

Lakini sasa amepata huduma iliyo bora zaidi, kwa kuwa yeye pia ni Mjumbe wa agano lililo bora zaidi, lililoamriwa juu ya ahadi zilizo bora zaidi. Waebrania 8:6

Muhtasari wa hili ni wakati tunapofanya juhudi zetu wenyewe kutimiza ahadi za Mungu kwetu, tunafanya kazi katika Agano la Kale. Tunapomwamini Mungu pekee kutimiza ahadi zake kwetu na kusikiliza kwa makini maagizo yake, basi tunakuwa katika Agano Jipya.

Tunakumbuka ahadi ambazo Mungu alitoa kwa Israeli katika Kutoka 6.

Ahadi ya Mungu	Mungu	Israeli
1. Nami nitawatoa chini ya mizigo ya Wamisri	Imetimizwa	Imekataliwa, hata hivyo Mungu alifanya hivyo
2. Nitakuokoa na utumwa wao	Imetimizwa	Imekataliwa, hata hivyo Mungu alifanya hivyo

3. Nitakukomboa kwa mkono ulionyoshwa, na kwa hukumu kuu	Imetimizwa	Imekataliwa, hata hivyo Mungu alifanya hivyo
4. Nitawachukua kama watu wangu	Imetimizwa	Imekataliwa, hata hivyo Mungu alifanya hivyo
5. Nitakuwa Mungu wako	Imeahidiwa	Imekataliwa
6. Nitawaingiza katika nchi niliyoapa kuwapa Ibrahimu, na Isaka, na Yakobo;	Imeahidiwa	Tutafanya
7. Nami nitawapa ninyi iwe urithi; Mimi ndimi Bwana.	Imeahidiwa	Tutafanya

Sababu ya mimi kusema kwamba Israeli walikataa ahadi tano za kwanza ni kwa sababu ya Kutoka 6:9. “Hawakusikiliza ... kwa sababu ya uchungu wa roho na ukatili wa utumwa.” Israeli hawakukubali kamwe ahadi za Mungu. Alitoa kadhaa wao hata hivyo ili kuwasaidia kukuza imani Kwake. Walipokuwa huru kutoka kwa Wamisri, walimtukuza Mungu kama mtu wa vita na kulalamika wakati wowote pale ambapo kitu hakikwenda kulingana na mipango yao. Hii ina maana kwamba Israeli walikuwa daima katika Agano la Kale. Kamwe hawakutubu dhambi zao; hawakuomba kamwe msamaha kwa kukosa kumwamini Mungu. Musa, Kalebua na Yoshua ndio walikuja karibu zaidi kwa sababu ya imani yao, lakini bado walikuwa na maoni yasiyo sahihi juu ya tabia ya Mungu. Je, hili linawezaje kutokea?

Hebu tumfikirie nabii mkuu zaidi, Yohana Mbatizaji. Yesu alisema nini juu yake?

Kwa maana nawaambia, katika wale waliozaliwa na wanawake hakuna nabii mkuu kuliko Yohana Mbatizaji; bali aliye mdogo katika ufalme wa Mungu ni mkuu kuliko yeye,” Lk 7:28

Inawezekanaje aliye mdogo katika ufalme awe mkuu kuliko Yohana Mbatizaji?

Kama wanafunzi wa Mwokozi, Yohana Mbatizaji hakuelewa asili ya ufalme wa Kristo. Alitazamia Yesu kutwaa kiti cha enzi cha Daudi; na kadiri muda ulivyopita, na Mwokozi hakudai mamlaka ya kifalme, Yohana alichanganyikiwa na kufadhaika. ... Alikuwa ametazamia mahali pa juu pa kiburi cha binadamu na uwezo wake

kutupwa chini. Alikuwa ameelekeza kwa Masihi **kama Yule ambaye pepeto lake lilikuwa mkononi Mwake, na ambaye angesafisha kabisa sakafu yake, ambaye angekusanya ngano kwenye ghala Lake, na kuyateketeza makapi kwa moto usiozimika.** Kama nabii Eliya, ambaye katika roho na nguvu zake alikuwa amekuja kwa Israeli, alimtazamia Bwana ajidhihirishe Mwenyewe kama Mungu anayejibu kwa moto. {DA 215.2}

Yohana Mbatizaji alishika imani ya Yesu na kufanya kazi kubwa, lakini hakuelewa ufalme wa Kristo. Alifikiri Mungu ndiye aliyejibu kwa moto. Alifikiri kwamba Mungu alikuwa mwangamizi wa wale wanaompinga. Watu wachache sana walikuwa na uthamini sahihi wa ufalme wa Mungu kabla ya Kristo kuja. Ingawa ukweli huu ulipatikana kwa wote bila malipo, haukueleweka au kufahamika.

Kwa wale wanaofanya kazi katika Agano la Kale, Mungu anaeleweka kama mharibifu wa wenye dhambi. Mungu anaonekana kuwa kama mwanadamu na anaonekana kushughulika na dhambi kama wanadamu wanavyoshughulika na dhambi - adhabu na kifo.

Maana mtu akiwa ni msikiaji wa neno wala si mtendaji, huyo ni kama mtu anayejitazama uso wake wa asili katika kioo; kwa maana hujiangalia, huenda zake, na mara husahau alikuwa mtu wa namna gani. Lakini yeye anayeitazama sheria kamilifu iliyo ya uhuru, na kukaa humo, asiwe msikiaji msahaulifu, bali mtendaji wa kazi, huyo atakuwa heri katika kutenda kwake. Yakobo 1:23-25

Anayesikia neno lakini halifanyi, huyo ndiye anayesoma Biblia lakini hatendi inavyosema. Biblia inasema umtegemee Kristo pekee kukufanyia yale usiyoweza kufanya. Wasikilizaji wa neno bado wanajaribu na kufanya wenyewe kama Ibrahimu alivyofanya na Hajiri. Tunaposoma Biblia katika mtazamo huu wa akili, Mungu anaonekana kama mwanadamu wa asili. Lakini tunapomwona Mungu akidhihirishwa ndani ya Kristo, tunaona mtu tofauti kabisa. Tunamwona mwenye huruma, neema na mvumilivu na asiyetumia nguvu kwa mtu yeyote.

Kuelewa ukweli kwamba Israeli wote walikuwa wakimtazama Mungu kupitia Agano la Kale inadhahirisha ukweli kwamba wote walikuwa na maoni yasiyo sahihi juu ya Mungu. Hili linathibitishwa katika kukataa kwao na kutomwelewa Kristo na utume Wake, ambayo inawakilisha jinsi wanadamu wote walivyo na maoni yasiyo sahihi juu ya Mungu.

Je, unamchanganya Yesu na Yoshua?

Tunaposoma Yoshua 10 kupitia mfumo wa Yesu, mara moja tunaona kwamba Yoshua anatenda kinyume kabisa na Yesu. Mwanadamu wa asili hutafuta kuchanganya hawa wawili wanaopingana katika yin/yang nzima moja. Kishawishi kwetu ni kuamini kwamba wakati fulani Mungu huonyesha rehema na kuwapenda adui zake, na wakati mwingine huwaponda na kuwaangamiza. Lakini kufanya hivi kunakataa kauli za Yesu alipokuwa hapa duniani. Alisema kwamba alikuwa amemtukuza Baba Yake - maana yake ilifunua tabia yake kamili duniani.

Ndani ya Kristo Mungu aliona mwonekano wa sura yake mwenyewe. Mungu alionekana katika mwili kwa sababu ya utambulisho wote wa tabia yake na tabia ya Kristo. Kwamba Mungu angedhihirishwa hivyo katika mwili ilikuwa ni ajabu kwa jeshi la mbinguni, “ile siri iliyofichwa tangu zamani zote na tangu vizazi.” {ST, Aprili 15, 1897 para. 10}

Lengo la utume wa Kristo kwa ulimwengu lilikuwa ni kumfunua Baba. {ST, Aprili 11, 1895 para. 2}

Wakati lengo la utume wake lilipofikiwa, —ufunuo wa Mungu kwa ulimwengu, —Mwana wa Mungu alitangaza kwamba kazi yake ilitimizwa, na kwamba tabia ya Baba ilidhihirishwa kwa wanadamu. {ST Januari 20, 1890, kifungu. 9}

Haiwezekani kuchanganya tabia ya Yoshua na tabia ya Yesu. Kufanya hivyo kutakamilisha utume wa Kristo kwa ulimwengu. Ikiwa Mungu kweli alionekana katika mwili kupitia Kristo, basi ni dhahiri kwamba Yoshua si ufunuo wa tabia ya Mungu kwa ulimwengu. Kwa ufahamu sahihi wa maagano, tunaona kwamba Yoshua alimwamini Mungu katika ufahamu wake mbaya kadiri alivyoweza hata kama Yohana Mbatizaji alivyofanya, lakini yeye aliye mdogo katika ufalme wa Mungu ni mkuu kuliko hao wawili. Yoshua hawezi kuhukumiwa dhidi ya tabia ya Kristo kwa kuwa haikuwa imefunuliwa kwa ulimwengu. Lakini tabia ya Yoshua si ufunuo wa tabia ya Kristo au Baba yake.

Muhtasali na Kurudia

Tumeijenga hadithi ya Yoshua katika muktadha wa mambo yafuatayo.

1. Tabia ya Yesu hapa Duniani ni tabia ya Mungu
2. Waisraeli wote walikuwa wakifanya kazi katika mtazamo usio sahihi wa Mungu kwa sababu walifanya kazi katika Agano la Kale kama inavyothibitishwa na ahadi zao kwa Mungu.
3. Kazi ya ajabu ya Mungu iliyotajwa katika Isa 28:21 ina uhusiano na hadithi ya Yoshua tunayochunguza.
4. Neno ajabu lina maana ya kugeuka kando au kutengwa na neno Perazim lina maana ya kufanya uvunjaji au kuvunja.
5. Isaya 28:21 inaunganishwa na wakati ambapo Yesu anaacha huduma yake ya maombezi katika patakatifu pa mbinguni, na kwa hiyo hadithi ya Yoshua na mawe yaliyoanguka kutoka mbinguni ina uhusiano na kukoma kwa maombezi ya Yesu mbinguni.

Tutarudi kwenye hadithi ya Yoshua na kusoma tena baadhi ya maandiko ingawa hatuna vipande vyote vinavyohitajika kukamilisha kesi hii. Ni muhimu kusoma kifungu tena na kuhisi uzito wao na mwelekeo wetu wa asili wa kumhukumu Mungu kama mharibifu wa wanadamu. Hadithi hii ni moja ya idadi ambayo inaonekana kuwa kubwa sana kutuaminisha kuwa Mungu huu na kuwaangamiza watu. Je, uko tayari kwa hili?

BWANA akamwambia Yoshua, Usiwache watu hao; kwa kuwa mimi nimekwisha kuwatia mikononi mwako; hapana mtu awaye yote miongoni mwao atakayesimama mbele yako. Basi Yoshua akawafikilia ghafula; kwani alikwea kutoka Gilgali kwenda usiku kucha. BWANA naye akawatapanya mbele ya Israeli, naye Israeli akawaua uuaji ulio mkuu hapo Gibeoni, akawafukuza waikimbilie hiyo njia ya kukwelea kwenda Beth-horoni, na kuwapiga hata kufikilia Azeka, tena hata kufikilia Makeda. Kisha ikawa, hapo walipokuwa wakimbia mbele ya Israeli, hapo walipokuwa katika kutelemkia Beth-horoni, ndipo **BWANA alipowatupia mawe makubwa kutoka mbinguni juu yao hata kufikilia Azeka, nao wakafa; hao waliokufa kwa kuuawa na hayo mawe ya barafu walikuwa ni wengi kuliko hao waliouawa na wana wa Israeli kwa upanga. Yoshua 10:8-11**

Hata baada ya kukusanya vipande vyote vilivyoorodheshwa hapo juu, niliporudi kusoma kifungu hiki tena kila kitu kilionekana kuvunjika. Niliposoma maneno “BWANA akawashushia mawe makubwa ya mawe kutoka mbinguni... nao wakafa” ninahisi kuacha tu kila kitu ambacho nimejifunza na kujisalimisha kwa

kile kifungu hiki kinavyonekana kusema. Ninatazama neno la mawe ya mvua ya mawe na linaniongoza kwenye hadithi katika Kutoka yenye mapigo pamoja na mapigo saba ya mwisho katika Ufunuo 16. Ninaona dalili fulani lakini haiji wazi akilini mwangu. Kwa hivyo nilipiga magoti na kuomba:

“Baba, najua Mwanao mpendwa alifunua wewe ni nani lakini ninaposoma mstari huu inaonekana umewaua watu hawa. Inaonekana umewapiga kwa mawe hadi kufa. Je, unaweza kunisaidia kusuluhisha mzozo huu kati ya Yoshua na Yesu? Siwezi kutatua hili na nimekwama. Lakini ninakuamini utanisaidia na kunionyesha ukweli katika jina la Yesu.”

Yeriko

Hebu turudi nyuma kidogo katika mlolongo wa matukio yanayohusiana na kutekwa kwa Kanaani ili kugundua vipande zaidi katika kuweka haya yote pamoja.

Jeshi la Israeli lilijumuisha kizazi cha pili cha Waisraeli. Wote wa kizazi cha kwanza walikuwa wamekufa na ni Kalebu na Yoshua pekee waliobaki kutoka katika kizazi hiki.

Kwa maana Bwana alikuwa amesema juu yao, Hakika watakufa jangwani. Wala hakusalia hata mmoja wao, ila Kalebu, mwana wa Yefune, na Yoshua, mwana wa Nuni. Hes 26:65

Kutokana na ukweli kwamba kizazi cha Israeli kilichofika kwenye mipaka ya nchi ya ahadi mara ya kwanza kilikataa kuamini kwamba Mungu anaweza kuwachukua kwa kulitumainia neno lake pekee, Mungu angejaribu kizazi kijacho ili kuona kama kitajifunza somo kutoka kwa wazazi wao na kumwamini Mungu peke yake kutimiza ahadi yake ya kuwaleta katika nchi na kumwacha Mungu atimize agano kwao.

Bwana hamwambii Yoshua kuwaua wenyeji wa Yeriko; Anasema tu kwamba amewatia mikononi mwao.

Bwana akamwambia Yoshua, Tazama, nimeutia Yeriko mkononi mwako, na mfalme wake, na watu wake mashujaa. Yoshua 6:2

Kama tutakavyogundua baadaye, swali ni, mara tu wakiwa mikononi mwa Yoshua na Israeli, wangewafanya nini? Mungu aliwaambia wazunguke jiji la Yeriko mara sita na sanduku la agano likiwaongoza

Nanyi mtauzunguka mji, enyi watu wote wa vita, na kuuzunguka mji mara moja. Ndivyo utakavyofanya siku sita. Na makuhani saba watachukua tarumbeta saba za pembe za kondoo waume mbele ya hilo sanduku; na siku ya saba mtauzunguka mji mara saba, na makuhani watazipiga tarumbeta. Yoshua 6:3-4

Sanduku lenye Amri Kumi liliwakilisha uwepo wa Mungu. Amri Kumi zilikuwa nakala ya Tabia ya Mungu.

Sheria ya Mungu ni takatifu kama vile Mungu Mwenyewe. Ni ufunuo wa mapenzi yake, nakala ya tabia yake, onyesho la upendo wa kimungu na hekima. PP 52

Je! Waisraeli wangemsikiliza Bwana na kushika amri zote walizokuwa wakienda nyuma? Je, wangeshika amri, usiue? Angalia maelezo ya Ellen White juu ya kuandamana huku kuzunguka jiji.

“Hakuna shambulio lolote ambalo lingefanywa. Walipaswa tu kufanya mzunguko wa jiji, wakiwa wamebeba sanduku la Mungu na kupiga tarumbeta. Kwanza walikuja wapiganaji, kundi la watu waliochaguliwa, sio sasa kushinda kwa ustadi wao wenyewe na uwezo wao, lakini kwa utii kwa maagizo waliyopewa kutoka kwa Mungu. Makuhani saba wenye tarumbeta wakafuata. Kisha sanduku la Mungu, likiwa limezungukwa na nuru ya utukufu wa kimungu, lilibebwa na makuhani waliovalia mavazi **yanayoonyesha cheo chao kitakatifu.” (PP 488.1)**

Hakukuwa na nia ya kuwa na shambulio lolote juu ya Yeriko. Hasemi hakukuwa na shambulio lolote kwangu hadi baada ya mzunguko wa saba. Inasema hakuna shambulio lolote lililopaswa kufanywa. Hawakupaswa kushinda kwa ustadi na uwezo wao wenyewe bali kwa kutii maagizo ya Mungu. Uko wapi mwelekeo wa Mungu wa kuwaua wenyeji wa Yeriko? Hakuna. Angalia tena maneno haya:

Lakini mpango wenyewe wa kuendeleza sherehe hii kwa muda mrefu kabla ya kupinduliwa kwa mwisho wa kuta ulitoa fursa kwa ajili ya maendeleo ya imani miongoni mwa Waisraeli. Ilipaswa kutiwa mkazo

katika akili zao kwamba nguvu zao hazikuwa katika hekima ya mwanadamu, wala katika uwezo wake, bali katika Mungu wa wokovu wao tu. Hivyo walipaswa kuzoea kumtegemea kabisa Kiongozi wao wa kimungu. {PP 493.1}

Walipaswa kuvutiwa si hekima au uwezo wa mwanadamu bali katika Mungu wa wokovu wao tu. Hadithi hii haikupaswa kuwa juhudi ya ushirikiano wa Mungu kuangusha kuta na Yoshua na Israeli kuwaua wote. Walipaswa kumtumaini Mungu pekee kwa ajili ya wokovu.

Katika kumuua Mmisri, Musa alikuwa ameanguka katika kosa lile lile lililofanywa mara nyingiv na baba zake, la kuchukua mikononi mwao kazi ambayo Mungu alikuwa ameahidi kufanya. **Hayakuwa mapenzi ya Mungu kuwakomboa watu Wake kwa vita, kama Musa alivyofikiri**, bali kwa uwezo wake mkuu, ili utukufu upewe Yeye pekee... {PP 247.3}

Mungu kamwe hakukusudia watu wake waichukue nchi kwa vita bali kwa uwezo wake mkuu. Hii ina maana nguvu kuu za Mungu hazikujumuisha vita. Ni Yoshua aliyewaambia watu waue kila mtu isipokuwa Rahabu na familia yake. Mungu hakusema hivi.

Hata mara ya saba makuhani walipozipiga tarumbeta, Yoshua akawaambia watu, Pigeni kelele; kwa maana BWANA amewapeni mji huu. **Na mji huu utalaniwa na BWANA na kuangamizwa, mji wenyewe na vitu vyote vilivyomo; isipokuwa Rahabu, yule kahaba, ataishi**, yeye na watu wote walio pamoja naye nyumbani, kwa sababu aliwaficha hao wapelelezi tuliowatuma. Yoshua 6:16-17

Mungu alikuwa amemwambia Yoshua sehemu ya kwanza. Lakini hakusema sehemu ya pili. Yoshua alikuwa akirudia dhambi za baba zake kwa kuchukua vitu mikononi mwake na kutumia uwezo wake kukamilisha kazi ambayo Mungu alikuwa ameanzisha.

Wengine wamedokeza kwamba Mungu aliuu askari kwenye kuta alipoangusha kuta. Lakini Biblia inaweka wazi ni nani aliyemua kila mtu katika mji huo.

Basi watu wakapiga kelele, na makuhani wakazipiga tarumbeta; hata ikawa, hapo watu waliposikia sauti ya tarumbeta hao watu wakapiga kelele kwa sauti kuu sana, na ule ukuta wa mji ukaanguka nchi kabisa,

hata watu wakapanda juu, wakaingia katika mji, **kila mtu akiendelea kukabili mbele; wakautwaa huo mji. Basi wakaangamiza kabisa vitu vyote vilivyokuwa ndani ya mji, wanaume na wanawake, watoto na wazee, na ng'ombe, na kondoo, na punda, kwa makali ya upanga.** Yoshua 6:20-21

Je, ikiwa Yoshua alikuwa amebarikiwa kuona huduma ya Yesu. Je, inawezekana kuwa na matokeo sawa na haya?

Ghafula pakawa tetemeko kuu la nchi, hata misingi ya gereza ikatikisika, na mara hiyo milango ikafunguka, vifungo vya wote vikalegezwa. Yule mlinzi wa gereza akaamka, naye alipoona ya kuwa milango ya gereza imefunguka, alifuta upanga, akataka kujiua, akidhani ya kuwa wafungwa wamekimbia. Ila Paulo akapaza sauti yake kwa nguvu, akisema, Usijidhuru, kwa maana sisi sote tupo hapa. Matendo 16:26-28

Ellen White chini ya uvuvio anatupa dokezo kwa kazi ambayo ingepaswa kufanywa na sehemu ambayo Israeli walipaswa kutenda huko Yeriko.

Yeriko ulipoanguka, hakuna mkono wa mwanadamu uliogusa kuta za mji, kwa maana malaika wa Bwana walizipindua ngome, **wakaingia ngome ya adui.** Haikuwa Israeli, lakini Kapteni wa jeshi la Bwana aliyechukua Yeriko. **Lakini Israeli walikuwa na sehemu yao ya kutenda ili kuonyesha imani yao kwa Kapteni wa wokovu wao.** {RH, Julai 19, 1892 par 3}

Je, ni sehemu gani ya kufanya?

Vita vinapaswa kupigwa kila siku. Vita kubwa inaendelea juu ya kila nafsi, kati ya mkuu wa giza na Mkuu wa uzima. Kuna vita kuu ya kupiganwa, ili wakazi wa dunia wapate kuonywa kuhusu siku ile kuu ya Bwana, ili ngome za adui ziingizwe, na ili wote wampendao Bwana wakusanyike chini ya bendera iliyotiwa damu ya Emmanueli, lakini hampaswi kufanya vita kuu hapa. Kama mawakala wa Mungu mnapaswa kujisalimisha kwake, ili apate kupanga na kuwaelekeza na kuwapiga vita kwa ushirikiano wenu. {RH, Julai 19, 1892 par 4}

Ikiwa Rahabu aliweza kuokolewa, je, kuna wengine ambao wangeweza kuingia kwenye ngome ya adui? Je, tunaweza kuwalaumu Israeli kwa kutenda nje ya tabia ya Mungu?

Nyakati fulani shindano la Shetani la kuitawala jamii ya kibinadamu lilionekana kuwa na mafanikio. Wakati wa nyakati zilizotangulia ujio wa kwanza wa Kristo ulimwengu ulionekana karibu kabisa chini ya utawala wa mkuu wa giza, na alitawala kwa nguvu ya kutisha kana kwamba kwa dhambi ya wazazi wetu wa kwanza falme za ulimwengu zimekuwa zake kwa haki. Hata watu wa agano, ambao Mungu alikuwa amewachagua kuhifadhi katika ulimwengu ujuzi juu Yake Mwenyewe, walikuwa wamemwacha mbali sana na kwamba walikuwa wamepoteza dhana yote ya kweli ya tabia yake. - {5T 738.3}

Ushahidi kwamba Israeli hawakufanya kile Mungu alichotaka unapatikana katika kujiamini kwao kupita kiasi katika kuutwaa mji unaofuata wa Ai.

Ushindi mkubwa ambao Mungu alikuwa amepata kwao uliwafanya Waisraeli wajiamini. Kwa sababu alikuwa amewaahidi nchi ya Kanaani walijisikia salama, na walishindwa kutambua kwamba msaada wa kiungu pekee ungeweza kuwapa mafanikio. Hata Yoshua aliweka mipango yake ya kuuteka mji wa Ai bila kutafuta ushauri kutoka kwa Mungu. {PP 493.4}

Tunaona kushindwa kwa Yoshua kumfuata Bwana kwa ukamilifu. Alipanga mipango yake mwenyewe na askari 36 wa Israeli walikufa kama matokeo. Kujiamini kupita kiasi kungeweza tu kutoka kwa kupata utukufu fulani kutoka kwenye ushindi ambao ulikuwa umefanyika hapo awali.

Mungu aliwaambia Israeli tena na tena wasitende vibaya wageni bali wawajali. Walitakiwa kuwaalika wageni miongoni mwao kwenye karamu zao.

Usimwonee mgeni, wala kumtendea jeuri; kwa kuwa ninyi mlikuwa wageni katika nchi ya Misri. Kutoka 22:21

Amri hii itakuwa amri ya milele kwenu; katika mwezi wa saba, siku ya kumi ya mwezi, mtajitaabisha roho zenu, msifanye kazi ya namna yo yote, mzalia na **mgeni akaaye kati yenu**. Mambo ya Walawi 16:29

Ninapotafakari mambo haya, ninaomba kwa mara nyingine tena kwa Baba yetu anisaidie kuweka vipande hivi vyote pamoja kuhusiana na matukio katika Yoshua 10.

Siri ya Msalaba

Katika kujibu maombi, mara moja nakumbushwa kauli mbili katika Great Controversy na Testimonies to Ministers

Siri ya msalaba inaeleza mafumbo mengine yote. Katika nuru inayotiririka kutoka Kalvari, sifa za Mungu zilizotujaza hofu na kicho zinaonekana nzuri na za kuvutia. Rehema, huruma, na upendo wa wazazi huonekana kuunganishwa na utakatifu, haki, na nguvu. Tunapoutazama ukuu wa kiti Chake cha enzi, kilicho juu na kuinuliwa, **tunaona tabia Yake katika udhihirisho wake wa neema, na kuelewa, kuliko wakati mwingine wowote, umaana wa jina lenye kupendeza, “Baba yetu.”** {GC 652.1}

Mungu anaruhusu Mwanawe kutolewa kwa ajili ya makosa yetu. Yeye Mwenyewe anajichukulia kwa Mchukua Dhambi tabia ya hakimu, akijitenga na sifa za kupendeza za baba. TM 245

Tukio la Msalaba huleta pamoja yale mambo ambayo yanaonekana kuwa kinyume. Rehema na huruma ya Mungu huchanganyikana na utakatifu, haki na nguvu. Mungu huchukua tabia ya hakimu; Anaonekana kutengwa na sifa za kupendeza za Baba. Wakati huo huo, tunaambiwa kwamba Msalaba hutufanya tuone upendo wa Mungu na kutoa umuhimu kwa jina la heshima la “Baba yetu.”

Je, msalaba unawezaje kufanya mambo haya yote mawili? Je! Mungu anawezaje kuonekana kama hakimu badala ya kuwa baba na wakati huo huo tunaona tabia ya Mungu kwa njia ambayo tunamwelewa Mungu kama baba yetu? Je, vipingamizi hivi vinaunganaje?

Haki ya Nyoka

Ili kutatua mzozo huu unaoonekana, tunatoa muhtasari wa baadhi ya nyenzo zinazopatikana katika kitabu Natural Justice and Atonement. Shetani ndiye aliyeanzisha wazo la kwamba haki inadai kifo kwa mkosaji. Haki hii ni shambulizi

la haki ya kweli. Haki ya kweli hupanua rehema kwa mkosaji kwa sababu haki inatenda haki na kwa Mungu jambo sahihi ni kuonesha huruma.

Shetani alishawishi ulimwengu mzima kwa mawazo yake ya haki hata kama Absalomu alivyoiba mioyo ya watu wa Israeli kwa aina yake ya haki. Hitimisho la hali hii ni kwamba ili kumwokoza mwanadamu, Mungu alipaswa kutosheleza mfumo wa haki wa Shetani kwa kumtoa Mwana Wake afe kwa ajili yetu. Kwa kuwa Shetani alikuwa ameusadikisha ulimwengu kuhusu mfumo wake wa haki, ilibidi ionekane kwamba Mungu ndiye aliyekuwa akiridhishwa na kifo cha Mwanawe wakati kwa kweli ni mteka-nyara Shetani ambaye alikuwa akiridhishwa na kifo cha Mwana wa Mungu.

Katika giza hilo nene uwepo wa Mungu ulifichwa. Hufanya giza kuwa hema lake, na kuuficha utukufu wake machoni pa wanadamu. Mungu na malaika zake watakatifu walikuwa kando ya msalaba. Baba alikuwa pamoja na Mwanawe. Walakini uwepo wake haukufunuliwa. DA 753.4

Mungu alifichwa katika giza nene, akiwakilisha giza tulilomo kuelekea kwa Mungu. Umeme, ngurumo na tetemeko la ardhi vinaonekana kwa wanadamu kwamba Mungu anamwaga ghadhabu yake juu ya Mwanawe badala yetu. Anachukua tabia ya hakimu machoni petu kwa sababu hivi ndivyo tunavyomwazia Yeye. Lakini ndani ya giza hilo Mungu yuko pamoja na Mwanawe, akimpenda, na kutaka kuwa karibu Naye. Mungu hakumwacha Mwanawe hata kidogo, lakini wanadamu wanaona kuwa hivi. Kwa hiyo, haki ya Shetani na rehema ya Mungu vinafunuliwa katika Msalaba. Shetani alikuwa ametawala ulimwengu kupitia wazo lake la uwongo la haki; alikuwa ameifanya haki isiendane na rehema na akazifanya kupingana. Mungu na Mwanawe walibuni njia ya kumrudisha mwanadamu kwa Mungu kupitia haki ya Shetani.

Haki na Rehema vilisimama kando, vikipingana, vikitenganishwa na ghuba kubwa. Bwana Mkombozi wetu aliuvisha uungu wake ubinadamu, na akatengeneza kwa niaba ya mwanadamu tabia ambayo haikuwa na doa wala waa. Aliuweka msalaba Wake katikati ya mbingu na dunia, na akaufanya kuwa kitu cha mvuto ambacho kilifika pande zote mbili, akivuta Haki na Rehema katika ghuba. Haki ilisogea kutoka kwenye kiti chake cha enzi kilichoinuliwa, na pamoja na majeshi yote ya mbinguni wakaukaribia msalaba. Hapo ilimwona Mmoja aliye sawa

na Mungu akibeba adhabu ya udhalimu wote na dhambi. Kwa kuridhika kamili Haki aliinama kwa heshima msalabani, ikisema, Inatosha (MS 94, 1899).

Sio Mungu anayeinama kwa heshima mbele ya Msalaba, ni haki ya Shetani ambayo inainama kwa heshima na kusema inatosha. Lakini ili Mungu atufikie, ni lazima aonekane kuwa anamimina ghadhabu yake juu ya mhasiriwa. Hii ni ishara ya kina ya madhabahu ya shaba ya sadaka katika mfumo wa Patakatifu. Shaba ni mchanganyiko ya metali mbili za shaba na zinki. Ni chuma kilichotengenezwa na mwanadamu na mwana wa Kaini. Hii inazungumza kwenye Msalaba kama kuridhika kwa kitu ambacho mwanadamu alikitengeneza na Shetani alikiongoza.

Msalaba katika Yoshua 10

Ninapona mawe makubwa ya mvua ya mawe yakishuka kutoka mbinguni na kuwaponda wanadamu na kuuwazia Msalaba; Nakumbushwa Zaburi 18 ambayo Roho ya Unabii inazungumza juu ya kusulubiwa.

Kristo “alidharauliwa na kukataliwa na watu; mtu wa huzuni nyingi, ajuaye sikitiko.” Kwa mikono miovu alichukuliwa na kusulubishwa. Akizungumzia kifo chake, mtunga-zaburi aandika hivi: “Kamba za mauti zilizunguka, mafuriko ya wasio haki yalinitia hofu. Kamba za kuzimu zilizunguka, Mitego ya mauti ikanikabili. RH, Julai 17, 1900 par. 11

Ellen White anasema kwamba Mtunga Zaburi alikuwa anazungumza juu ya kifo cha Kristo katika kuandika Zaburi 18. Zaburi hii inaendelea:

Kukapanda moshi kutoka puani mwake, Moto ukatoka kinywani mwake ukala, Makaan yakawashwa nao. Aliziinamisha mbingu akashuka, Kukawa na giza kuu chini ya miguu yake. Akapanda juu ya kerubi akaruka, Naam, aliruka upesi juu ya mabawa ya upepo. Alifanya giza kuwa mahali pake pa kujificha, Kuwa hema yake ya kumzunguka. Giza la maji na mawingu makuu ya mbinguni. **Toka mwangaza uliokuwa mbele zake Kukapita mawingu yake makuu. Mvua ya mawe na makaa ya moto. BWANA alipiga radi mbinguni, Yeye Aliye juu akaitoa sauti yake, Mvua ya mawe na makaa ya moto. Zaburi 18:8-13**

Hii inatuleta kwenye safu nyingine katika somo la Msalaba wa sasa. Somo hili limezungumziwa katika vijitabu kama vile Calvary in Egypt, Christ's Antediluvian Cross, Christ's Red Sea Burial na Sura ya 19 ya kitabu Agape. Hivi vyote vinazungumza juu ya ukweli wa Kristo aliyechinjwa tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu (Ufunuo 13:8). Kwa ufupi, kila wakati mtu anapouawa au maafa makubwa yanapoanguka duniani, Kristo anasulubishwa katika Roho kwa sababu ya kutengwa na kupoteza watoto wake. Kristo alichukua ubinadamu juu yake na hivyo anatambulishwa na kila mtu, kwa hiyo wakati wowote mtu anapoondolewa duniani anahisi huzuni yao na maumivu yao pamoja nao hadi kufa.

Kwa hili akilini, tunapoangalia hadithi katika Yoshua 10, tunaona vipengele vya msalaba vinavyofunuliwa katika maisha ya wale wanaouawa.

Baadaye Yoshua akawapiga [Wafalme 5], akawaua, akawatundika juu ya miti mitano; nao wakatundikwa juu ya miti hata jioni. Basi ikawa, wakati wa machweo ya jua, Yoshua aliamuru, nao wakawashusha kutoka kwenye miti, wakawatupa katika pango walimokuwa wamejificha; kisha wakatia mawe makubwa mdomoni mwa pango, hata hivi leo. Yoshua 10:26-27

Katika mazingira yanayofanana sana, Kristo alipigwa, akatundikwa juu ya mti, akauawa na kisha kuwekwa pangoni jioni tu na jiwe kubwa limeviringishwa kwenye mdomo wa pango/kaburi. Je! Kristo alilia juu ya Msalaba Wake juu ya wafalme hawa watano na kusema, "Baba uwasamehe kwa maana hawajui wanalofanya?"

Kuuawa kwa wafalme hao 5 na makabila yao kulikuwa upatanisho wa dhabihu kwa ajili ya dhambi ya Israeli ambao walikuwa wamekataa kumsikiliza Yehova na kutembea katika njia zake. Badala ya kutubu dhambi zao, walipata mbadala wa kuu badala yao.

Hii haimaanishi kwa njia yoyote kwamba wafalme hawa au watu wao hawakuwa na hatia. Walikuwa na hatia sawa na vile walikuwa wamepanda kifo na uharibifu, ndivyo walivyovuna. Lakini kupitia hadithi yao tunaona iliyochanganyikana kama ilivyokuwa kwenye kioo cha shaba picha ya kusulubishwa kwa Kristo.

Muunganisho mwingine wa kuvutia sana wa Msalaba na hadithi ya Yoshua 10 ni huu

Kwa sababu alikuwa akiwafundisha wanafunzi wake, akawaambia, **Mwana wa Adamu yuaenda kutiwa katika mikono ya watu**, nao watamwua; hata akiisha kuuawa, baada ya siku tatu atafufuka. Marko 9:31

BWANA akamwambia Yoshua, Usiwache watu hao; kwa kuwa **mimi nimekwisha kuwatia mikononi mwako**; hapana mtu awaye yote miongoni mwao atakayesimama mbele yako. Yoshua 10:8

Mungu alimtoa Mwanawe kwa wanadamu. Haikuwa nia yake kwamba tumwue, kwa ajili ya dhabihu na sadaka hakutamani. Mungu alipowakabidhi Wakanaani kwa Yoshua, je, kungekuwa na matokeo mengine?

Hata walipokwisha kuingia Samaria, Elisha akasema, BWANA wafumbue macho watu hawa, wapate kuona. BWANA akawafumbua macho wakaona; kumbe! Walikuwa katikati ya Samaria. Naye mfalme wa Israeli alipowaona, akamwambia Elisha, Ee baba yangu, niwapige? Niwapige? Akamjibu, Usiwapige; je! Ungetaka kuwapiga watu ambao umewatwaa mateka kwa upanga wako na uta wako? Weka chakula na maji mbele yao, wapate kula na kunywa, na kwenda kwa bwana wao. 2 Wafalme 6:20-22

Mungu aliwatia Washami mkononi mwa mfalme wa Israeli. Alimuuliza Elisha afanye nini - kuwaua? Elisha akasema wape chakula na uwapeleke nyumbani kwa bwana wao.

Wakati Bwana aliposema, “hapana hata mmoja wao atakayesimama mbele yako,” je, hii inaweza kuwa maana ya kile ambacho Mungu alikusudia?

Tazama, nakupa walio wa sinagogi la Shetani, wasemao kwamba ni Wayahudi, nao sio, bali wasema uongo. **Tazama, nitawafanya waje kusujudu mbele ya miguu yako**, na kujua ya kuwa nimekupenda. Ufunuo wa Yohana 3:9

Bwana amewasumbua Wakanaani kama alivyoahidi kufanya katika Kutoka 23:27.

Bwana akawafadhaisha [H2000] mbele ya Israeli, akawaua uuaji mkuu huko Gibeoni,... Yoshua 10:10 (KJV)

Nitapeleka utisho wangu mbele yako, na kusababisha machafuko [H2000] kati ya watu wote utakaowaenda, nami nitawafanya adui zako wote wakupe kisogo. Nami nitatuma mavu mbele yako, ambao watatoa nje Mhivi, na Mkanaani, na Mhiti kutoka mbele yenu (Kutoka 23:27-28)

Mungu alisema atawafukuza; Yoshua na jeshi lake waliwaua badala yake. Roho wa Mungu alipowakaribia hawa wapagani, waliogopa sana uwepo wa Mungu. Katika hali hii wangeweza kuuawa kwa neno la Mungu na kuongoka lakini badala yake waliuawa kwa upanga wa chuma.

Mvua ya Mawe

Ni baada ya Yoshua na watu wake kufanya mauaji makubwa ndipo mawe makubwa ya mvua ya mawe yanaanguka kutoka mbinguni na kuuwa wengi wa wale wanaokimbia. Hii ndio sehemu ngumu zaidi ya hadithi kuelewa. Tayari tumeunganisha mawe ya mvua ya mawe na uzoefu wa Kristo Msalabani. Matukio ya Gibeoni pia yanaunganishwa na wakati Kristo anaacha kazi ya maombezi. Kwa hiyo katika kuchanganya hadithi hizi zote kuhusiana na mvua ya mawe iliyoanguka wakati wa mapigo ya Misri, kwa maombi tutapata upatano tunaotafuta.

Inavutia kulinganisha maelezo ya Ellen White ya matukio ya mwisho ya historia ya Dunia na Zaburi ya 18.

Kwa kelele za ushindi, dhihaka, na kusingizia, makundi ya watu waovu wanakaribia kukimbilia mawindo yao, pale ambapo **giza nene, zaidi ya giza la usiku, linaanguka juu ya nchi**. Kisha upinde wa mvua, unaong'aa kwa utukufu kutoka kwenye kiti cha enzi cha Mungu, unatandaza mbingu na unaonekana kuzunguka kila kundi la wana maombi. **Umati wenye hasira unakamatwa ghafla. Vilio vyao vya dhihaka huisha. Vitu vya hasira zao za mauaji vimesahaulika**. Kwa mashaka ya kuogofya wanaitazama ishara ya agano la Mungu na kutamani kulindwa kutokana na mng'ao wake upitao nguvu. {GC 635.3}

Kwa watu wa Mungu sauti iliyo wazi na nzuri inasikika, ikisema, “Tazama juu,” na kuinua macho yao mbinguni, **wanauona upinde wa ahadi**. Yale mawingu meusi, yenye hasira yaliyofunika anga yanagawanyika, na kama Stefano wao hutazama juu mbinguni kwa uthabiti na **kuuona utukufu wa Mungu na Mwana wa Adamu akiwa ameketi juu ya kiti Chake cha enzi**. Katika umbo lake la kiungu wanazitambua alama za unyonge wake; na kutoka katika midomo Yake wanasikia ombi likiwasilishwa mbele ya Baba yake na malaika watakatifu: “Na hao ulionipa nataka wawe pamoja nami nilipo.” Yohana 17:24. Tena sauti, ya muziki na ya ushindi, inasikika, ikisema: “Wanakuja! wanakuja! **watakatifu, wasio na madhara na wasio na uchafu**. Wamelishika neno la subira yangu;” watatembea kati ya malaika; na midomo iliyopauka, inayotetemeka ya wale ambao wameshikilia sana imani yao inapaza sauti ya ushindi. {GC 636.1}

Ni usiku wa manane ndipo Mungu anadhihirisha nguvu zake kwa ajili ya kuwakomboa watu wake. **Jua linaonekana, linaangaza kwa nguvu zake. Ishara na maajabu hufuatana kwa haraka**. Waovu hutazama tukio hilo kwa hofu na mshangao, huku wenye haki wakitazama kwa furaha ishara za ukombozi wao. **Kila kitu katika asili inaonekana kugeuka nje ya mkondo wake. Mito huacha kutiririka. Mawingu meusi na mazito yanakuja na kupigana. Katikati ya mbingu zenye hasira kuna nafasi moja wazi ya utukufu usioelezeka, ambapo inatoka sauti ya Mungu kama sauti ya maji mengi, ikisema: “Imekwisha kuwa.”** Ufunuo 16:17. {GC 636.2}

Sauti hiyo inatikisa mbingu na nchi. Kuna tetemeko kuu la nchi, “ambalo halijakuwapo tangu wanadamu kuwako juu ya nchi, tetemeko kubwa lenye nguvu, na kubwa sana.” Mistari ya 17, 18. **Anga linaonekana kufunguka na kufunga**. Utukufu kutoka kwenye kiti cha enzi cha Mungu unaonekana kumetameta. Milima inatikisika kama mwanzi katika upepo, na miamba iliyopasuka imetawanyika kila upande. Kuna kishindo kama tufani inayokuja. **Bahari imejaa ghadhabu. Kunasikika mlio wa kimbunga kama sauti ya mapepo juu ya kazi ya uharibifu. Dunia yote inavuma na kuvuma kama mawimbi ya bahari. Uso wake unavunjika. Misingi yake yenyewe inaonekana kutoweka.**

Minyororo ya mlima inazama. Visiwa vinavyokaliwa vinatoweka. Bandari ambazo zimekuwa kama Sodoma kwa uovu zimemezwa na maji ya hasira. Babeli mkuu umekuja katika ukumbusho mbele za Mungu, “kumpa kikombe cha mvinyo ya ukali wa ghadhabu yake.” **Mvua kubwa ya mawe, kila moja “la uzito wa talanta moja,” yanafanya kazi yao ya uharibifu.** Mistari ya 19, 21. Miji ya kiburi zaidi ya dunia imeangushwa. Majumba ya kifalme, ambayo watu wakuu wa ulimwengu wamejitolea mali zao ili kujitukuza, yanabomoka na kuharibika mbele ya macho yao. Kuta za magereza zapasuliwa, na **watu wa Mungu, ambao wameshikiliwa katika utumwa kwa ajili ya imani yao, wanawekwa huru.** {GC 636.3}

Katika maelezo haya waovu wamedhamiria kuwaangamiza wenye haki. Giza nene linashuka na wanafadhaika na kuchanganyikiwa. Kuna upinde mbinguni na giza chini ya miguu yake. [Zab 18:9]. Kuna tetemeko la nchi [Zab 18:7]. Kuna utukufu mkali au usioelezeka [Zab 18:12]. Misingi ya ulimwengu inaacha njia au kufunuliwa [Zab 18:15].

Rejea ya mawe ya mvua ya mawe katika mapigo saba ya mwisho ni muhimu.

Na huyo wa saba akakimimina kitasa chake juu ya anga. **Sauti kuu ikatoka katika hekalu, katika kile kiti cha enzi, ikisema, Imekwisha kuwa.** Pakawa na umeme na sauti na radi; na palikuwa na **tetemeko la nchi kubwa,** ambalo tangu wanadamu kuwako juu ya nchi hapakuwa namna ile, jinsi lilivyokuwa kubwa tetemeko hilo. Na mji ule mkuu ukagawanyikana mafungu matatu, na miji ya mataifa ikaanguka; na Babeli ule mkuu ukakumbukwa mbele za Mungu, kupewa kikombe cha mvinyo ya ghadhabu ya hasira yake. Kila kisiwa kikakimbia, wala milima haikuonekana tena. **Na mvua ya mawe kubwa sana, ya mawe mazito kama talanta, ikashuka kutoka mbinguni juu ya wanadamu. Wanadamu wakamtukana Mungu kwa sababu ya lile pigo la mvua ya mawe; kwa maana pigo lake ni kubwa mno.** Ufunuo wa Yohana 16:17-21

Katika kuelezea tukio la Kristo kuondoka hekaluni mapema kidogo, ona mambo yanayofanana.

“Wakati huo Mikaeli atasimama, jemadari mkuu, asimamaye upande wa wana wa watu wako; na kutakuwa na wakati wa taabu, mfano wake haukuwapo tangu lilipoanza kuwapo taifa hata wakati uo huo; watu wataokolewa, kila mtu atakayeonekana ameandikwa katika kitabu hicho.” Danieli 12:1. {GC 613.1}

Ujumbe wa malaika wa tatu unapofungwa, rehema haiwaombe tena wakaaji wenye hatia wa dunia. Watu wa Mungu wamemaliza kazi yao. Wamepokea “mvua ya masika,” “kuburudishwa kutoka kwenye uwepo wa Bwana,” na wako tayari kwa ajili ya saa ya kujaribiwa iliyo mbele yao. Malaika wanakimbia huku na huko mbinguni. Malaika anayerudi kutoka duniani anatangaza kwamba kazi yake imekamilika; jaribu la mwisho limeletwa juu ya ulimwengu, na wote ambao wamethibitika kuwa washikamanifu kwa kanuni za kimungu wamepokea “muhuri wa Mungu aliye hai.” **Kisha Yesu anakomesha maombezi yake katika patakatifu pa juu. Anainua mikono yake na kusema kwa sauti kuu, “Imekwisha;** na jeshi lote la malaika huvua taji zao huku akitoa tangazo zito: “Mwenye dhalimu na azidi kudhulumu; na mwenye uchafu na azidi kuwa mchafu; na mwenye haki na awe mwadilifu, na aliye mtakatifu na azidi kutakaswa.” Ufunuo 22:11. Kila kesi imeamuliwa kwa maisha au kifo. Kristo amefanya upatanisho kwa watu wake na kufuta dhambi zao. Idadi ya raia wake imeundwa; “ufalme na mamlaka, na ukuu wa ufalme chini ya mbingu zote,” uko karibu kupewa warithi wa wokovu, na Yesu atatawala akiwa Mfalme wa wafalme na Bwana wa mabwana. {GC 613.2}

Anapoondoka patakatifu pa patakatifu, giza huwafunika wakaao duniani. Katika wakati huo wa kutisha, wenye haki wanapaswa kuishi mbele ya Mungu mtakatifu bila mwombezi. Kizuizi ambacho kimekuwa juu ya waovu kinaondolewa, na Shetani ana udhibiti kamili wa wale wasiotubu. Ustahimilivu wa Mungu umekwisha. Ulimwengu umekataa rehema yake, umedharau upendo wake, na kukanyaga sheria yake. Waovu wamepita mpaka wa rehema zao; Roho wa Mungu, akipingwa kila mara, hatimaye ameondolewa. Wakiwa hawajalindwa na neema ya kimungu, hawana ulinzi kutoka kwa yule mwovu. Kisha Shetani atawatumbukiza wakaaji wa dunia katika taabu moja kubwa ya mwisho. Malaika wa Mungu wanapokoma kuzizuia

pepo kali za shauku ya kibinadamu, vipengele vyote vya ugomvi vitaachiliwa. Ulimwengu wote utahusika katika uharibifu mbaya zaidi kuliko ule uliokuja juu ya Yerusalemu ya zamani. {GC 614.1}

Katika maelezo haya, baada ya Yesu kusema kwamba jambo hilo limetimizwa na dunia kuanguka chini ya giza zito, ni Shetani anayeitumbukiza dunia katika taabu kubwa ya mwisho. Roho wa Mungu anaondolewa na Shetani anachukua uhibitaji wa vipengele. Ikiongezwa kwa hili wakati malaika walipoachilia shauku ya kibinadamu, hii pia ina athari mbaya duniani. Shetani anapoharibu dunia, Mungu anatukanwa kuwa ndiye anayeharibu.

Na mvua ya mawe kubwa sana, ya mawe mazito kama talanta, ikashuka kutoka mbinguni juu ya wanadamu. **Wanadamu wakamtukana Mungu kwa sababu ya lile pigo la mvua ya mawe; kwa maana pigo lake ni kubwa mno.** Ufunuo wa Yohana 16:21

Hii ni sawa na misiba iliyompata Ayubu. Shetani alikuwa anafanya kazi ya uharibifu lakini Mungu ndiye aliyelaumiwa kwa hilo.

BWANA akamwambia Shetani, **Tazama, yote aliyo nayo yamo katika uwezo wako;** lakini usimnyoshee mkono mtu huyo.” Basi Shetani akatoka mbele za uso wa BWANA. Ayubu 1:12

Huyo alipokuwa angali akinena, akaja mwingine, akasema, **Moto wa Mungu ulishuka kutoka mbinguni, ukateketeza kondoo na wale watumishi, na kuwaangamiza;** nami peke yangu nimepona ili kukuambia. Ayubu 1:16

Inafurahisha pia kutambua kwamba Ellen White anaunganisha mvua ya mawe na kazi ya kukashifu.

Aliona tulizungumza ukweli, si kwa dhoruba; **tusiwapige watu kwa shutuma kama mvua ya mawe...** {5MR 275.1}

Mungu huwaruhusu wanadamu kuamini kwamba Yeye ndiye anayefanya uharibifu huu mkubwa, kama vile Anavyoruhusu wanadamu wamwone kuwa mwamuzi bila sifa za kupendeza za baba. Tunakumbuka kwamba pale Msalabani, Kristo alikuwa ametolewa na Mungu kwa nguvu za wanadamu na mapapo. Hii ilikuwa kazi Yake ya ajabu - ambapo Mungu aligeuka na kuwatokea

waliotengwa na Mwanawe. Tena, tunakumbuka kile Roho ya Unabii isemacho kuhusu jinsi hukumu inavyoshuka:

Nilionyeshwa kwamba hukumu za Mungu hazingetoka moja kwa moja kutoka kwa Bwana juu yao, lakini kwa njia hii: Wanajiweka nje ya ulinzi Wake. Yeye huonya, kusahihisha, kukaripia, na kuonyesha njia pekee ya usalama; basi ikiwa wale ambao wamekuwa walengwa wa uangalizi Wake maalum watafuata njia yao wenyewe bila ya Roho wa Mungu, baada ya maonyo ya mara kwa mara, ikiwa watachagua njia yao wenyewe, basi Yeye hawatumi malaika Wake kuzuia mashambulizi ya Shetani yaliyoamuliwa juu yao.
14 MR 3

Mungu kamwe haleti hukumu moja kwa moja juu ya watu. Inatokea pale anapowaambia malaika zake washuke kutoka katika kuzishika pepo za fitina. Katika matukio yaliyotokea huko Gibeoni, Mungu aligeuka na kuwa wa ajabu. Mlolongo wa matukio ni mbegu ya kile ambacho kingetokea Msalabani pamoja na mwisho wa dunia.

Jua na Mwezi Kusimama

Habakuki anaeleza hivi kuhusu hukumu zinazoanguka wakati wa kuja kwa Bwana:

Jua na mwezi vilisimama katika makao yao; kwa mwanga wa mishale yako walienda, kwa kumeta kwa mkuki wako unaometa. Habakuki 3:11

Jua wakati mwingine ni uwakilishi wa Kristo.

Lakini kwenu ninyi mnaolicha jina langu, Jua la Haki litawazukia, lenye kuponya katika mbawa zake; Mal 4:2

Ilikuwa asubuhi; **jua lilikuwa limetoka tu kuchomoza juu ya Mlima wa Mizeituni, na miale yake ikaanguka kwa mng'ao wa kumeta-meta juu ya majumba ya marumaru, na kuangaza dhahabu ya kuta za hekalu, wakati Yesu, akiuonyesha, akasema, “Mimi ndimi nuru ya ulimwengu.”** {DA 463.4}

Katika nafsi ya Yoshua, tunaona utawala wa mwanadamu juu ya Kristo. Katika maneno “yote aliyosema Bwana tutayafanya,” Kristo, Amina wa Mungu, amesulubishwa. Yoshua hakumwomba Bwana kwa ombi; lugha inayohusu Jua na Mwezi iko katika sharti - ni amri. Kwa kweli Kristo angeweza kusema: “Baba uwasamehe kwa maana hawajui watendalo.” Inafurahisha kwamba neno mishale linaweza kumaanisha kuumiza na hata radi. Kumetameta kunaweza kumaanisha umeme. Kujeruhi, umeme, mkuki; maneno haya yana uhusiano na Msalaba.

Tunakumbuka kwamba jaribio lolote la kuingia katika nchi ya Kanaani kwa nguvu ni kukataa ahadi ya Mungu ya kuwaleta watu katika nchi hiyo. Hii ina maana kwamba Yoshua anafanya kazi katika Agano la Kale. Kosa la mwanadamu linazidi katika Yoshua, kama inavyopaswa kuwa katika Agano la Kale. Ni kazi ya utukufu kama Paulo anavyotuambia (2 Kor 3:9). Hatumlaumu Yoshua kwa matendo yake bali kwa kumtazama tunajiona sisi wenyewe; tunaona tulivyo tukijaliwa kuwa katika nafasi yake.

Katika utu wa Yoshua tunaona mbele ya kusulubishwa ambako taifa la Israeli lingelela juu ya Kristo walipomtundika juu ya mti. Pia tunapata ufahamu wa kufungwa kwa rehema wakati Mikaeli atakaposimama na mapigo saba ya mwisho yanaanguka, na kilele chake ni kunyesha kwa mvua ya mawe.

Katika kutazama hadithi ya Yoshua na mvua ya mawe, Kristo anainua mbele yetu kioo ambamo tunaweza kuanza kutambua uhusiano wetu wa kweli na Mungu. Yoshua, akitenda kazi katika Agano la Kale, anatoa dhabihu ya wafalme wa Kanaani kwenye madhabahu ya shaba ya upatanisho wa kibinadamu. Yeye, pamoja na Israeli, wanawakilisha ulimwengu ambao umekataa agano la Mungu na kutafuta haki katika hukumu na uharibifu wa adui zao. Yoshua alimwaga damu kama Daudi, kwa hivyo hatuwezi kumtazamia kujenga hekalu la kiroho la tabia ya Bwana ndani yetu. Lakini pia kama Daudi, Yoshua alimpenda Bwana kwa moyo wake wote na alimtumikia Mungu kwa uaminifu kulingana na ujuzi aliokuwa nao. Kama Yohana Mbatizaji, yeye aliye mdogo katika ufalme kama alivyofunuliwa katika Kristo ni mkuu kuliko yeye; si mkuu zaidi katika thamani, lakini mkuu zaidi katika ufanisi wa kuangaza dunia kwa utukufu wa Bwana.

PENDA MAADUI ZAKO

AU UWAUE

Yesu anatuagiza kuwapenda maadui zatu na kuwatendea mema. Kwa upande mwingine, tunasoma kile ambacho Yoshua aliwaambia Waisraeli

Kisha ikawa hapo walipomletea Yoshua hao wafalme watano hapo nje, Yoshua akawaita wanaume wote wa Israeli, akawaambia majemadari wa watu wa vita waliokwenda naye, Haya, “jongeeni karibu, mweke nyayo za miguu yenu katika shingo za wafalme hawa.” Nao wakajongea karibu, wakatia nyayo zao katika shingo zao. Yoshua akawaambia, “msiche, wala msifadhaike; iweni hodari na wa mioyo ya ushujaa kwa kuwa ndivyo BWANA atakavyowafanyia adui zenu wote ambao mwapigana nao.” Yoshua 10:24-25

Je, tunasuluhishaje mgogoro huu kati ya Yesu na Yoshua wa namna gani ya kuwatendea maadui zetu?